

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Szombat, 1935. március 2.
50. szám.

VISSZACSATOLTÁK A SAAR-VIDÉKET A NÉMET ANYAORSZÁGHOZ

A német belügyminiszter nagyjelentőségű külpolitikai kijelentéseket tett az átvétel alkalmából — Hitler személyesen jelent meg a saarbrückeni visszacsatolási ünnepségeken — Amnesztiát adott a német kormány

NÉMET SZIMPÁTIA-TÜNTETÉSEK BÉCSBEN

Saarbrückenből jelentik: Németországnak ma nagy napja volt. A saar-vidéki kormányzó-bizottság ma adta át a hatalmat a népszövetségi hármass bizottságnak, mely viszont ezt a hatalmat átruházta a német hatóságokra.

Már tegnap megérkeztek Saarbrückenbe az átadás aktusának személyiségei. Aloisi báró, a népszövetségi Saar-bizottság elnöke tegnap délután érkezett meg Saarbrückenbe, ahol akkor már jelen volt Göbbels József dr. birodalmi propagandaminiszter, valamint Bürckel József, a birodalmi kormány Saar-biztos.

Mint jelentettük, Knox kormánybiztos már tegnap délután átadta a rendőri hatalmat Aloisi bárónak, aki a karhatalom feletti rendelkezési jogot ma délelőtt adta át a németeknek. A bányavidéken az átadásnak valósággal népünnepély jellege volt. A népszövetségi bizottság megjelent a bányaművek igazgatóságának székházában, mely előtt több ezer főnyi tömeg várta azt a pillanatot, amikor az épület ormára felröppen a német zászló. Miközben az épületben a könyvvitel és az irattár átadása folyt, a tömeg a saar-vidéki himnuszt és a Horst Wessel-dalt énekelte, majd amikor bevonták a francia zászlót, a tömeg hangos éljenzésben tört ki. Ez még csak fokozódott a következő percben, amikor az árbocon felhúzták a horogkeresztes és a német lobogót.

Hitler Adolf automobilon pénteken délben Saarbrückenbe érkezett, ahol személyesen elnökölt a visszacsatolási ünnepségen.

Bár az utazást csak az utolsó percben határozták el, a Führert nagy lelkesedéssel fogadták. Hitler Mannheimig repülőgépen érkezett, ahonnan gépkocsin folytatta útját.

A hivatalos átadás mozzanatai

A Saar vidékének hivatalos visszacsatolása délelőtt fél 10 órakor ment végbe a saarbrückeni tanácsházban. A német birodalmi kormány részéről Frick belügyminiszter jelent meg a hivatalos aktuson. A népszövetségi hármass bizottság tagjai reggel 9 órakor érkeztek meg gépkocsin a tanácsház elé a Halberg-kastélyból, ahol a német kormány vendégei voltak. Az ünnepélyes átadáson megjelentek: Aloisi báró, a hármass-bizottság elnöke, Cantillo, Argentina római követe, Lopez Oliván, berni spanyol követ, a népszövetségi hármass-bizottság tagjai és Crabo dán népszövetségi referens, Németország részéről résztvettek: Frick belügyminiszter, Grauer külügyminiszteri osztályfőnök, Berger külügyminiszteri tanácsos, Pollák külügyminiszteri osztálytaná-

csos, Braun von Stumm és Stroh követségi tanácsosok. A hármass-bizottság tagjai a kölcsönös bemutatkozások után aláírták a Saar-vidéknek Németországhoz történt visszacsatolásáról szóló jegyzőkönyvet, amely a következőket állapítja meg:

— A Népszövetség tanácsának 1933. január 17-én hozott határozatával a Versaillesben aláírt békeszerződés értelmében visszahelyezi a Saar-vidéket Németország kor-

KNOX

Göbbels, Bürckel és Hitler nagy beszédei

Ugyanilyen külsőségek között ment végbe Saarbrückenben a középületek átadása is. A kormányzósági palota előtti téren

mintegy 10.000 főnyi tömeg leste a francia zászló bevonásának ünnepélyes pillanatát.

Amikor a francia lobogó elindult az árbocon lefelé, megszólaltak a gyárak szirénái és a templomok harangjai, a tömeg rázendített a Deutschland-Liedre. Néhány percig csupaszon meredt ég felé a zászlórúd, majd hirtelen felröppent a német lobogó. 10.000 torok éljenzte meg ezt a pillanatot, majd a tízezer ember rázendített a *Deutsch ist die Saar...* kezdetű Saar-himnuszra.

A téren összegyűlt tömeghez ezután elsőnek Göbbels József dr. birodalmi propagandaminiszter intézett beszédet. A miniszter beszédében rámutatott arra, hogy az igazságot csak igen rövid időre lehet guzsbakötni, ami igaztalan és helytelen, az a történelemben önmaga bosszulja meg magát. A birodalmi kormány

mányzása alá és ennek időpontját március 1-ére tűzi ki. Ennek folytán a hármass-bizottság a terület kormányzatát a mai napon a Frick birodalmi belügyminiszter ur által képviselt Németországnak ünnepélyesen átadja. A Népszövetség és Németország megbízottai erről a fenti jegyzőkönyvet vették fel.

A jegyzőkönyv aláírása után Aloisi rövid beszédet mondott francia nyelven. Kijelentette beszédében, hogy a háboru utáni történelem egyik jelentős fejezete zárul le a mai aktussal. A Népszövetség őszintén kívánja, hogy ennek a kérdésnek megoldása kedvező előjele legyen Európa nyugalma és békéje szempontjából. Tünjék el ezzel egyszer és mindenkorra a két nagy nép között az elégedetlenség és szünjön meg végleg az őszinte barátság létrehozásának akadályai.

Történelmi súlyú kijelentések

A német belügyminiszter ezután Aloisi báróhoz fordulva a következőket mondotta:

— Köszönetet mondok nagyméltóságodnak azokért a szavakért, amelyeket a Népszövetség nevében hozzánk, mint a német birodalom képviselőihez intézett.

Az egész Németország nagy örömmel és boldogsággal ünnepli meg ezt a napot, amely nemcsak Németország számára jelentős nap, hanem az egész Európa számára is. A német kormány meggyőződése szerint a Saar-kérdés elintézése nagy fordulatot jelent a német békés együttműködésének előmozdítása felé.

Nagy elégtétellel állapítom meg, hogy sikerült a Saar-vidék visszacsatolásával kapcsolatos összes kérdések kielégítő elintézése. A hármass bizottság és különösen nagyméltóságod kiváló működést fejtettek ki ebben a nagy és felelősségteljes munkában. Ezért a német birodalmi kormány és a magam nevében is, őszinte köszönetet mondok a hármass bizottságnak és nagyméltóságodnak. És amikor ezeket kijelentem, örömmel üdvözlöm önöket Németország Saar-földjének területén.

sem a hatalmi eszközök, sem a diplomáciai fogások erőszakát nem alkalmazta, hanem méltóságteljesen várta be a nép döntését. A birodalmi kormány most köszönetet mond annak a német és hü szellemnek, mely mindig is ott-hon volt a Saar-vidéken.

Utána Bürckel József Saar-biztos beszélt. Hangoztatta, hogy a Saar-vidék nem kíván kiváltságos része lenni a birodalomnak. Amit a Saar-vidék népe tett, az nem különleges érdem, hanem német kötelesség volt, amiért nem külön jutalom, hanem a minden németnek kijáró tisztelet és megbecsülés jár csupán.

A gyűlésen jelen voltak Göring porosz miniszterelnök és Selde munkügyi miniszter.

A beszédek elhangzása után felvonultak a Saar-vidékkel szomszédos falvak és városok átrándult rohamosztagei, majd felvonultak a saar-vidéki rohamosztagek is, melyek az utolsó hetekben alakultak meg. A felvonulás után a városháza nagytermében megkezdődött a

hivatalos személyiségek jelenlétében az ünnepélyes átadás, melynek minden mozzanatát át-vitelezi a rádió, mint ahogy a Deutschlandsender ma egész nap úgyszólván kizárólag saar-vidéki híreket adott.

A köz- és államjogi átadásra ma délután került sor a városháza nagytermében. Knox kormánybiztos átadta az ügyvezetés iratait Aloisi bárónak, aki viszont ezeket Frick német birodalmi belügyminiszternek adta át. Ezt a jelenetet az összes német rádióállomások közvetítették.

Ma délelőtt tíz óra tizenöt perckor Saarbrücken főterén több tízezer ember lelkes éljenzése között

kítüzték a kormányzósági palotára a német birodalmi lobogót.

Frick német belügyminiszter az ünnepélyes pillanatokban a következő beszédet intézte az egybegyűltekhöz:

Német férfiak, német asszonyok!

Német bajtársak!

— A felszabadulás órája ütött. A Saar földje ebben a pillanathban csatlakozott vissza a német birodalomhoz. Beteljesedett az az óhaj, amelyet a Saar népe tizenöt esztendő óta nem szűnő állhatatossággal akart és amely akaratairól 1935. január 13-án annyira tisztán az egész világ színe előtt tanubizonyosságot tett. Az óhaj ime valósággá változott.

Hitler előtt délután a városháza-téren felvonultak az egyesületek és szövetségek kiküldöttei. A menetet Hitler testőrsége zárta be. Ezután Hitler a városházára vonult, ahol fogadta a hármass-bizottság tagjait.

A Saar-vidék és Németország lakosságához a mai ünnepeken először Hess Rudolf, Hitler állandó helyettese, majd pedig Göbbels propagandaminiszter, Bürckel, a Saar-vidék kormánybiztosa és Hitler kancellár beszéltek.

Hitler — a Saar népéhez

Hitler, akinek beszédét kürtiel előzte meg, ismertette azt a küzdelmet, amelyet a Saar-vidékért folytattak:

— Amikor legutóbb beszéltem hozzátok — mondta — kettős ígéretet tettünk. Ti megígértétek, hogy örökre hűségesek maradtok Németországhoz, én pedig megígértem, hogy Németország soha sem hagy el, nem enged benneteket. Mindketten becsülettel eleget tettünk ennek az ígéretnek.

— Ez a nap — folytatta beszédét emelt hangon — nemcsak Németország számára a boldogság napja, hanem egész Európa számára is. Azzal a szerencsés határozattal, hogy a népszavazást elrendelték és annak eredményét respektálták, visszaadták Németországnak ezt a területet, amely az örök civódás tárgyát képezhette volna Németország és Franciaország között. Boldogsággal tölt el ez a nap, mert csak a Saar-nak a visszaadása hozhatta és hozhatja meg a békét a két nagy nemzet között. Reméljük, hogy ez az aktus alapul szolgál ahhoz, hogy Németország és Franciaország között a viszony végleg megjavuljon. Mi a békét akarjuk és hisszük, hogy a szomszédos nagy nép, a francia is a békét keresi. Meg kell teremteni a lehetőséget arra, hogy ez a két nagy nép kezét nyujtson egymásnak és szembe nézzen azokkal a nehézségekkel és problémákkal, amelyek elsüllyedéssel fenyegetik Európát. Ennek a napnak történelmi jelentősége van.

Ezután ismét belpolitikai vonatkozású kérdésekről beszélt.

— Tudjuk, hogy a kezdet kezdetén állunk, de dolgozni akarunk és azt akarjuk, hogy ebben a munkában minden német résztvegyen. Felejtünk kell mindazt, ami az embereket elválasztja egymástól és azt kell keresnünk, ami összeforrasztja őket. El kellett ma jönnöm hozzátok. Lehetetlen lett volna, hogy ma Berlinben vagy máshol legyek. Nem tudtam volna ott maradni. A szívem hozzátok hozott. (A kancellár hangja itt elfulladt a meghatottságtól. Hitler Adolf könnyezett.) Együtt kell dolgoznunk és tizenöt-husz esztendő múlva, amikor Németország a béke, a szabadság és a becsület országává lesz, büszkén emlékeztek majd arra, hogy Ti is részt vettetek annak megteremtésében. Németországnak erősnek és szabadnak kell lennie. Erre esküszünk. Addig, amíg léleklünk ennek a birodalomnak szolgálatában állunk. Németország a miénk kell legyen, népünk a miénk kell legyen.

A hosszas eljenzéssel fogadott beszéd után a zenekarok eljátszották a Deutschland- és a „Horst Wessel”-dalokat.

Az Oszálysorsjegyek legszerencsésebb beszerzési forrása:

BANCA ILIESCU S. A., CLUJ.

Képviselet egész Erdély és Bánát területén. Diszkrét kiszolgálás.

Aradi fiók: Strada Bratianu 3.

482

Mesterséges szárnyakkal,

madár módjára repült egy angol ejtőernyő-ugróbajnok
Sirály módjára hosszabb ideig csapongott fel és alá a levegőben

Londonból jelentik: Clamson 22 éves ejtőernyős ugróhajónak tegnap sikerült saját erejéből madár módjára repülni. Az ugróhajón repülőgépen 12.000 láb magasságba szállt fel és mielőtt egyik társa vezette a repülőgépet, ő kinyitotta és a saját maga által készített denevérszárnyhoz hasonló vászon-szárnyakkal sikeresen repült tovább. Kinyitása után előbb 2000 lábat zuhant, majd pedig szétbontotta szárnyait és repülni kezdett

fel és alá, csalogódásig utánozva a sirály repülését. A szárnyak vállaihoz és karjaihoz voltak erősítve. Hosszabb repülés után kinyitotta ejtőernyőjét és simán leereszkedett. Kijelentette, hogy tetszés szerint repülhetett volna tovább is, de nagyon hideg volt fent a magasban és ezért hagyta abba kísérletének folytatását. A repülést bármikor megismételheti és kijelentette azt is, hogy meggyőződése szerint nemsokára az emberek ugy repülhetnek majd a levegőben, mint a madár.

Grünfeld Ede dr., a Lomási Erdőipar volt ügyészének bűnpöre a timisoarai vádtanács előtt

A vádtanács illetéktelennek mondotta ki magát az ügyben és a Tábla elé utalta a szabadiabrahelyezési kérelmet — Megbetegedett az aradi fogházban a volt vállalati ügyész, akit védője élelmez

A timisoarai tábla vádtanácsa ma foglalkozott Grünfeld Ede dr., a Lomási Erdőipar r. t. volt ügyészének ügyével. Mint ismeretes, a volt vállalati ügyész önként jelentkezett az aradi ügyészségen, majd a törvényszék utasítására elrendelték letartóztatását és vesztegetési bűnpöre főtárgyalásáig való fogvatartását. A törvényszék végzését dr. Grünfeld védője, Drincu János dr. aradi ügyvéd megfellebbezte a timisoarai tábla vádtanácsához, amely ma

foglalkozott az ügygel. A vádtanács illetéktelennek mondotta ki magát az ügyben és

megállapította, hogy Grünfeld dr. szabadiabrahelyezési kérelme a tábla elé tartozik, miután a letartóztatást a törvényszék rendelte el.

Az ügy tehát néhány nap múlva a tábla elé kerül és Drincu dr. védő szombaton Timisoarára utazik, hogy a tárgyalást kisürgesse.

Az ügy eldöntéséig Grünfeld dr. az aradi ügyészség fogházának lakója marad. A volt vállalati ügyész értesítette védőjét, hogy a fogházban megbetegedett, mire Drincu dr. kérvénnyel fordult az aradi ügyészséghez, amelytől védelemért megvizsgálását, valamint kórházbautalását kérte szabadiabrahelyezéséig. Grünfeld Ede dr., aki több millió lejes vagyonnal távozott el három évvel ezelőtt Aradról, ma teljesen leszegényedett. Olyannyira, hogy védőjét kérte meg, élelmezze fogsága alatt, miután nem képes fedezni az élelmezés költségeit. Az aradi ügyvéd, aki régi barátja Grünfeld dr.-nak, eleget tett a kérésnek s elvállalta az élelmezési költségek fedezését.

Influenza
ellen használjon
Szt.-László
fertőtlenítő
szappant,
megóvja mindenmü
járványos és
fertőző betegségektől!

Kifosztotta Perczel Zitát egy budapesti festőművész

A budapesti színházi világ legújabb csillagának romantikusan kezdődő és tragikusan végződő regénye — Egy titokzatos amerikai fiatalember szerepe a szélhámoságban

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség hivatalos közlése szerint nagystílusú szélhámoság áldozata lett Perczel Zita ismert budapesti színésznő, a Nemzeti Színház tagja, aki filmekben is szerepelt már. Édesanyja ma reggel feljelentést tett a rendőrségen egy fiatal festőművész ellen, aki néhány hét előtt megjelent nála és jó ajánlólevelek felmutatása után arra kért engedélyt, hogy a művésznőt lefesthesse. A művésznő többször ült modellt és közben a jómegíelenésű és szimpatikus fiatalembert annyira megszerették, hogy máskor is meghívták magukhoz és így a festőművész gyakori látogatója lett a Perczel-családnak. Most azután rájöttek arra, hogy a fiatalember csunyán visszaült a vendégszeretettel és alaposan meglopta Perczeléket.

A festőművész, bonyhádi Hoffmann Elemér 29 éves budapesti lakos, a fiatalabb művésznemzedék eléggé ismert tagja volt. Amikor Hoffmann Elemér tegnapelőtt Perczelék lakásán néhány percre magára hagyták, a fiatalember gyorsan az ebédlőszekrényhez ugrott, felnyitotta annak fiókjait, zsebrevágott több ezüst-éveszközt, több más kisebb ékszert és

az egyik fiókban Perczel Zita 2000 pengős briliánsgyűrűjének zálogcédluját. A lopást a családleány is észrevette, aki éppen akkor nyitott be, amikor a fiatal festőművész tömté a zsebeit az ezüst holmikkal, de a leány nem mert szólni gazdájának, mert tudta, hogy a fiatalembert nagyon megkedvelték. Csak este mondta el, amit látott, amikor már felledezték a lopást.

A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást, amely délután már érdekes fordulatot hozott. A dunaparti Carlton-szálloda vezetősége ugyanis értesítette a rendőrséget, hogy a szálló egyik vendége, az amerikai származású Dune, eltűnt és az éjszakát nem töltötte szobájában. Kiderült, hogy az amerikai fiatalember állandóan együtt volt a festőművésszel, együtt autóztak egy amerikai fehér gépkocsin. Tegnap délután is együtt mentek el az autóval a szállodából és azóta nem tértek vissza. A rendőrség érdeklődött a zálogházban is, ahol az értékes briliáns-gyűrűt már kiváltották. Megállapította a rendőrség, hogy Hoffmann Elemér máshol is elkövetett már hasonló lopásokat. A rendőrség elfogatóparancsot adott ki ellene.

Lupu Párisba megy Vaida akciójának lecáfolására

Xeni volt miniszter megsemmisítő nyilatkozata a „*numerus claususban*“ rejlő „*kalandok káoszáról*“

A bucuresti-i magántisztviselők is frontot formáltak az alkotmányértő tervek ellen

Bucurestiből jelentik: Azzal a mozgalommal kapcsolatban, amelyet a *numerus clausus* érdekében az ügyvédek egy csoportja indított, Xeni volt miniszter és a liberális párt, valamint az ilfovi ügyvédi kamara vezető tagja, ma nyilatkozott a *Lupta* című lapnak. Xeni kijelentette, hogy a jelenlegi kritikusan helyzet az általános gazdasági válságnak, valamint annak a körülménynek tudható be, hogy tulsokan iratkoznak be az ügyvédi kamarákba.

Bucurestiben ötezer ügyvéd van, míg Párisban alig 2500.

A *numerus clausus* egy alchimista formula. Az általános boldogság és boldogulás chimerája régi és örök. A jelenlegi németországi rendszer, amely senkiről és semmiről sem akar tudni, tulságosan kegyetlen.

— Nem tartom valószínűnek, — folytatta nyilatkozatát Xeni volt miniszter, — hogy azt, amit a diktatura kegyetlen rendszerével valósítottak meg, egy alkotmányos jogokban és alkotmányos szabadságban élő országban is valóra lehessen váltani.

Vajon olyan időket élünk, hogy a kalandok és kalandori műveletek káoszába dobjuk magunkat?

Opportunus vajjon, hogy elhagyjuk a nemes francia ideológiát és a hitlerista felfogáshoz csatlakozunk? Arra a kérdésre, hogy a jelenlegi törvények mellett lehet-e hasonló megkülönböztetéseket tenni állampolgárok között, a következőket felelem:

— A jelenleg érvényben lévő alkotmány és a kisebbségi szerződés szemmel tartása mellett, amelyek közül az utóbbit mindazok a hatalmak is aláírták, amelyek nemzetünk egyesülését garantálták,

nem lehet kivételeket és megkülönböztetéseket tenni faji és vallási alapon az állampolgárok között.

1919. december 9-én mi Párisban a következő kötelező szerződést írtuk alá: Románia kötelezi magát arra, hogy a jelenlegi szerződés 8-ik paragrafusát alaptörvénye, illetve alkotmánya elismerje és hogy egyetlen törvénye, vagy hivatalos ténykedése ne kerüljön ellentétbe ennek a paragrafusnak intézkedéseivel. Ez a paragrafus pedig a következőket mondja:

Az összes román állampolgárok egyenlők lesznek a törvény előtt és faji, nyelvi, vagy felekezeti különbség nélkül egyforma polgári és politikai jogoknak fognak örvedeni.

Az arányszám bevezetésének kérdése nagy nehézséget jelent egy olyan országban, amelynek olyan tekintélyes számú kisebbségei vannak, mint Romániának. Ezt a kérdést nem lehet az uccai mozgalmak forgatagában letárgyalni. Azt mindenestre kijelenthetem, hogy a megoldás sem a baloldali bolsevizálódásban, sem pedig a jobboldali szélsőségekben nem található.

Kétségtelenül a Vaida-féle akcióval van összefüggésben az a körülmény is, hogy a nemzeti-parasztpárt elnöksége — amint a Dreptatea közleményben tudatja — elhalasztotta a sibiumegyei tagozati nagygyűlést, amelynek vasárnap kellett volna összeülnie. Ezt a kongresszust tudvalévőleg azért kellett összehívni, mert a vezetőség megsemmisítette a Tiela-féle kongresszus határozatait.

Lupu dr., a párt alelnöke, a jövő héten Párisba utazik, hogy ismertesse az illetékes francia vezetőkörökkel a nemzeti-parasztpárt álláspontját a *numerus clausus*-mozgalommal kapcsolatos problémákat illetően.

Lupu dr. nyilván rá akar mutatni a Vaida-féle politika kulisszák mögötti rugóira. A parasztpárti alvezér március 15-ikére már vissza is érkezik.

Politikai körökben tudni vélik, hogy

ha Vaida a timisoarai beszéde után a fővárosban is beszélni szándékozik, a nemzeti-parasztpárt vezetősége óriási parasztyűlést rendez, amelyre az ország minden részéből felvonultatják a tömegeket és tüntetnek a demokrácia, valamint a paraszttállam elgondolása mellett.

A Dreptatea többek között ezeket írja:

— A nemzeti-parasztpárt számára jelen pillanatban csak egy reális létezik: ez a program és egy exponens: *Mihailache*.

Egyébként ma éjszaka a főváros házainak falát röpiratokkal ragasztották tele, amelyeken

Tatarescu István, a román nemzeti-szocialista párt főnöke, felszólítja Bucuresti lakóit, hogy vegyenek részt Vaida timisoarai demonstrációján.

A fővárosi magántisztviselők egyesülete közgyűlést tartott, amelyen a „*numerus clausus*“ kérdéssel foglalkozott. *Georgescu-Stefanescu* elnök tiltakozott az ellen.

A Magyar Párt megrázó tiltakozása a kisebbségellenes megnyilatkozások ellen

Bucurestiből jelentik: Az Országos Magyar Párt gróf Bethlen György elnökletével három napon át tartott tanácsülésén, a romániai kisebbségek helyzetével foglalkozott. Gróf Bethlen György beszédében megállapította, hogy az utóbbi időben

a sajtó egy részében folytatott kisebbségellenes kampány szomorú eredményre vezetett és már ott tartunk, hogy a kisebbségek helyzete Romániában elviselhetetlenné válik.

A sajtóban és népgyűléseken folytatott magyarellenes tevékenység teremtette meg a mai kisebbségellenes atmoszférát, amely nyelvviszákban, a kulturális élet megszigorításában nyilvánul és komolyan veszélyezteti a magyarság nemzeti lényét. A magyar parlamenterek megdöbbenéssel vették tudomásul, hogy az illetékesek nem tettek semmiféle intézkedést ezeknek a támadásoknak elhárítása érdekében. A közhivatalokban szolgálatot teljesítő köztisztviselők szabadságolása a román nyelv állítólagos nemtudása miatt bizonyos körök részéről csak ürügy. Ez az áramlat egyre nagyobb tért hódít nemcsak az állami hivatalokban, de a magángazdaságban is. Ezt az áramlatot Vaida Sándor volt miniszterelnök indította el. Mind a mai napig hasonló ötlete egyetlen román politikusnak sem volt.

A Magyar Párt mindig kérte a proporcionalitás elvének alkalmazását a közhivatalokban, a szabadfoglalkozási ágakban azonban nem kell mesterséges akadályokat állítani, mert a kisebbségek arányszáma amúgy is évről-évre csökken.

Az ilyen és ehhez hasonló tendenciák ellen az országos Magyar Párt legerélyesebben til-

LEOPOLDI

és MILSKAJA

bécsi zenehumoristák

egyetlen

aradi hangversenye
március 7.

hogy az ország állampolgárai között faji alapon ellenségeskedést szítsanak.

— Minden állampolgárnak — mondotta — joga van az élethez és az államnak az a kötelessége, hogy minden egyes polgárnak biztosítsa a munkához való jogát. A magántisztviselők, vallási és faji különbözőségekre való tekintet nélkül, szolidárisak és visszautasítják a demagógia uszításait. A közvélemény felvilágosítása érdekében, ezért a magántisztviselők mozgalmat indítanak.

Negoescu kijelenti, hogy

a keresztény román magántisztviselők a leghatározottabban visszautasítják a más származású román állampolgárokra kényszeríteni tervezett *numerus clausus*.

— A román nép, — mondotta — mindig békés, türelmes természetű volt és nem tűrheti középkori rendszerek bevezetését.

Több felszólalás után a magántisztviselők rendkívüli közgyűlése a következő határozatot hozta:

— A magántisztviselők visszautasítják azt a mozgalmat, amely vallási és faji alapon ellentéteket akar szítani az ország állampolgárai között. A *numerus clausus*, ez a középkori elgondolás, alkotmányellenes, emberellenes és románellenes. A magántisztviselők szolidárisak maradnak és románoknak ismerik el mindazokat, akik állampolgárai ennek az országnak.

takozik. Teszi ezt annál is inkább, mert ez az emberi jogok és alkotmányosság megsértése, valamint a nemzetközi egyezményeknek mellőzése. A párt minden erejével tiltakozik az ellen, hogy magánvállalatok kötelezhetőek legyenek kisebbségi alkalmazottaik elbocsátására és azoknak más munkaerőkkel való pótlására. Az e fajta kísérletek a produktív munka megakadályozására vezetnek, ugyanakkor komoly kárt okozva az országnak is. Vaida *numerus valachicus*a egyáltalán nem alkalmazható. Maga Vaida is nagyon jól tudja, hogy

a magyarok nincsenek képviselve a közhivatalokban a lakosság arányszámához képest. Éppen ezért az Országos Magyar Párt ismételten a legerélyesebben és leghatározottabban tiltakozik hasonló módszerek ellen.

Tiltakozik a párt azon igazságtalanságok ellen is, amelyeket az adók megállapításánál és a végrehajtásoknál követnek el.

Diáktüntetés Bécsben

a nemzeti szocialisták mellett

Berlinből jelentik: A Saar-vidék visszacsatolása alkalmából a birodalmi kormány amnesztiát adott a Saar-vidékre. Az egy évig elítéltek büntetését elengedik, továbbá megszüntetik az összes eljárásokat, melyekből kifolyólag egy évnél kisebb büntetés várható. A három hónapnál alacsonyabb szabadságvesztési és pénzbüntetéseket teljesen elengedik.

A bécsi egyetemeknek nemzeti szocialista érzelmű diáksága a Saar-vidék átadására alkalmából hangos szimpátiatüntetést rendezett. A tüntetésen résztvettek a jogi és orvosi fakultás diákjai, később csatlakoztak a tüntetéshez a filozófiai fakultás diákjai is. A rendőrség erőlyesen lépett fel a tüntetőkkel szemben. Több száz diákot őrizetbe vettek.

LAZ? A S P I R I T U S

A cernauti zsidó szintársulat

viSSZAVONHATATLANUL utolsó két előadása a városi színházban szombaton este pont 8 órakor: „Mitn Rebens Koeh“, vasárnap délelőtt 11 órakor: „Schikerta.“ **Helyárak: 30, 20 és 10 lei.** Jegyek pénteken délelőttől a városi színház pénztáránál.

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara állásfoglalása a gyáripar magas áraitól és az ipar állami támogatásáról

Mateescu elnök súlyos kritikája a ploesti-i Kamara iparellenes határozatáról. — „Revízió alá kell venni az egész vámtarifát,“ — Indítványozta Domán Sándor alelnök, akinek javaslatát elfogadta az átmeneti bizottság

Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara átmeneti bizottsága ma délután Mateescu István elnöklété alatt ülést tartott, amelynek legfontosabb tárgya a ploesti Kamara ismeretes gyáripar-ellenes állásfoglalása volt. A ploesti Kamara ugyanis felterjesztést intézett a kormányhoz, amelyben összehasonlítva a hazai vasipar termékeinek árát a belgiumi vasipar gyártmányaival, arra a következtetésre jut, hogy az itteni árak drágasága semmivel sincsen indokolva, és csupán annak a privilegizált helyzetnek a következménye, amelyet a túlzott vámvédelem révén a hazai vasipar élvez. A ploesti Kamaraának ez az állásfoglalása nagy feltűnést keltett gazdasági körökben és a buclurésztii Kamara terjedelmes válaszában utasította vissza a ploesti Kamara ipar-ellenes vádjait. Az aradi Kamara abban a jelentésben, amellyel az átmeneti bizottság elé terjesztette e kérdést, megállapítja, hogy a helyzet kulcsa nem az ipar, hanem az állam kezében van. Amíg az állam nem mérsékli a maga adóigényeit addig a határig, amelyet az adózók tényleges teherviselőképesége szab meg, addig nem lehet szó a mezőgazdasági és ipari árak összehangoztatásáról. Az ipar is törekszik az árak leszállítására, de ezt a célt az állam segítsége nélkül nem érheti el. Segítség alatt nem ért a Kamara különös támogatást, mindössze azt, hogy az állam ne rőfjon a termelésre elviselhetetlenül nyomasztó terheket. A ploesti Kamara — ha felterjesztése sok igazságot is tartalmaz — mégsem tett helyes szolgálatot, amikor egyoldalúan a közvéleménybe dobta ezt a kérdést és ezzel a kereskedelem és ipar együttes képviselőinek, a Kamarái intézménynek belső békéjét is veszélyeztette.

A kérdés körül beható vita indult meg, amelynek első szónoka Domán Sándor, a Kamara alelnöke volt.

— A Kamarának nem lehet — úgymond —

Bradra helyezték

a Nemzeti Bank dévai fiókja mellett működő aranybevéltő hivatalt

Devaról jelentik: Amikor a Nemzeti Bank külföldi pénzügyi szakértő tanácsára a pénzügyminiszter elhatározta, hogy aranykészletét csökkenti, a termelés fokozása mellett elhatározta azt is, hogy bizonyos fajtájú „engedmények“ nyújtásával megkísérli megszerelni mindazt az aranyat, amit az aranytermő vidékeken magánvállalkozók termelnek. E célból az ország aranyban gazdag vidékein a Nemzeti Bank fiókjai mellett aranybevéltő hivatalokat állított fel, amelyek azután nem törődtek semmi mással, mint csak a nyersarany minőségével s eszerint napi áron vásárolták meg az aranyat. Az új elgondolás, mely kiküszöbölte az állami aranybevéltők bürokratikus rendszerét s ehelyett az egész ügyletnek kereskedelmi jellegét kölcsönöztö, egyes helyeken fényesen bevált.

Devan azonban, ahol mintegy két éve működött a Nemzeti Bank fiókja mellett ez az új rendszerű aranybevéltő, nem váltak valóra azok a vérmes remények, melyeket eléhez az intézményhez fűztek. Bár Hunedoara megyének a Mures jobb partján elterülő része Románia egyik leggazdagabb „aranyvidéke“, ahol nagyban és kicsinyben egyaránt üzik az aranybányászatot, a bevéltők nem keresték fel olyan arányban az új hivatalt, mint ahogyan az egyre fokozódó termelés alapján várni lehetett. Ennek okát azután az illetékesek nizzal magyarázták, hogy a hunedoaramegyei aranybányavidék központja nem Deva, hanem Brad,

e percben a végső szót kimondani, hanem folytatni kell az összes tények beható vizsgálatát és összeállítását. Meg kell vizsgálni és meg kell állapítani: mi az ország érdeke, mert ebben az országos érdekekben benne van a kereskedelem, az ipar és a fogyasztók érdeke is. Ezeket szembe lehet állítani, amíg az ellentéteket keresi valaki, de ha a valóságot akarjuk, akkor azok harmoniájához kell eljutnunk. A Kamarának éppen azokkal a kérdésekkel kell behatóan foglalkozni, amelyek az ipar és kereskedelem között ellentéteket állítanak fel, hogy ezek közt az átmeneti ellentétek közt elfogulatlan vitával megkeresés a harmonikus kiegyenlítés, amely nélkül a gazdasági életben egyikük részére sincs fejlődési lehetőség. Javaslom tehát — nem a kereskedők külön érdeke szempontjából, amelyeket itt teljesen félretettem, — hanem az ország egyetemleges gazdasága érdekében, hogy az aradi Kamara tegye beható kutatás tárgyává a vámtarifa hatását úgy az áralakulás egész területén, mint a forgalomra és a fogyasztóképességre való vonátkozásban és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok szempontjából is és keresse meg az összes társ kamarákat hasonló munka érdekében, amelynek végzetével a kormányhoz forduljanak megfelelő előterjesztéssel.

Olisa Ioan, a devai kamafai szekció elnöke, sok tekintetben igazat ad a ploesti Kamarának,

Hát ez mi..?

Farkas Mózes is nyelvvizsgáztat...

Clujról jelentik: Minden kommentár hozzáállése nélkül közöljük ezt a cluji tudósítást:

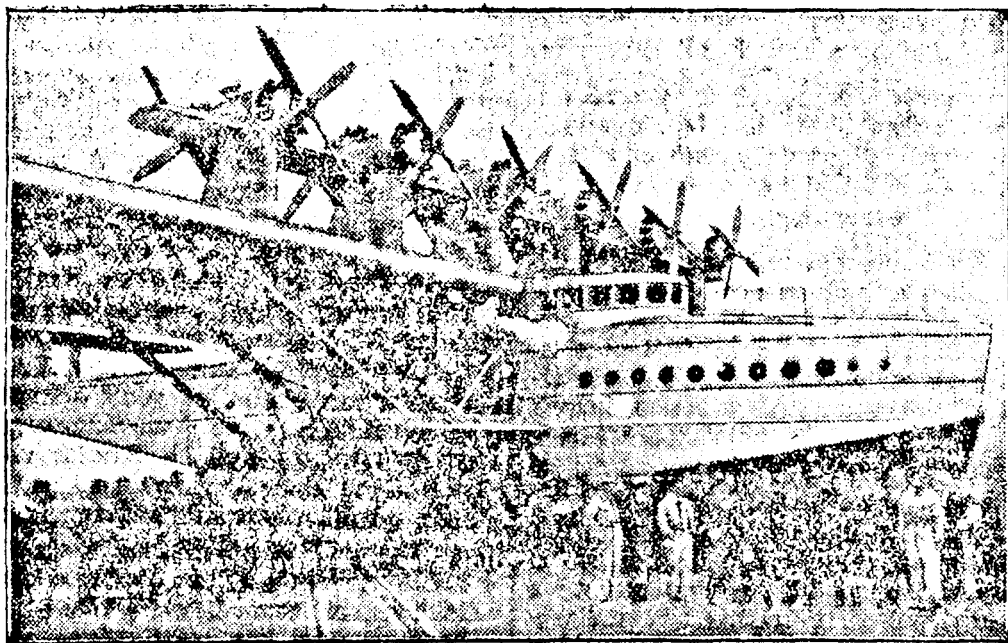
A cluji Dermata bőrgyár esütörtökön hivatalos hirdetőtáblájára a következő szöveget közlőst függesztette ki:

„Vállalatunk összes alkalmazottainak tudomására hoztuk, hogy 1934. március 24-iki (1)

körözüvényünkben említett román nyelvvizsgát folyó év március végéig megtartjuk. Az összes alkalmazottainkat kérjük, hogy készüljenek fel erre a vizsgára. A tanult anyagot ismételjék át, vagy frissítsék fel román nyelvismereteiket. A vizsga pontos időpontját közölni fogjuk.“

FARKAS MÓZES, igazgató.

Elpusztult a DO. X., a német óriás-repülőgép

BERLINBŐL jelentik: A német repülésbíróság és dicsősége, a D. O. X. óriási repülőgép a Keleti tengeren kényszerleszállást végzett és közben olyan súlyosan megsérült, hogy megmentése lehetetlenné vált. Néhány

motorját nagynehézben mentőcsónakok segítségével leszerelték és megmentették, míg a gép roncsai elsüllyedtek. A gépet 1929-ben építették, a legnagyobb repülőgép volt a világon és 12 motorral volt felszerelve.

Ötvenhat aradi kisebbségi köztisztviselő kapott „elégtelen” jegyet az őszi nyelvvizsgákon

Groza János dr. megyei prefektus a városi és vármegyei közigazgatási tisztviselők nyelvvizsgaeredményeiről. Harmincegyen lehelnek még Bucurestiben javítóvizsgát

Közigazgatási perek indulnak a nyelvvizsgaeredmények következményei miatt

Az aradi igazságügyi kisebbségi tisztviselők közelgő nyelvvizsgájának ügye ismételtén aktuálisra tette számunkra, hogy az elmúlt év őszi lezajlott városi és vármegyei közigazgatási tisztviselők nyelvvizsga-eredményeinek utána járjunk. Mint az Aradi Közlöny már ismételtén megírta, a kisebbségi tisztviselők nyelvvizsga-eredményeinek kimutatási táblázata néhány héttel ezelőtt készült el a belügyminisztériumban és a kimutatásokat a vármegyei és a városi eredmények két csoportjára való tekintettel, két példányban hivatali úton meg is küldték az aradmegyei prefekturára, további intézkedések megtétele végett. Mivel minden más városban ezek az eredmények a napisajtó útján közöltettek a nyilvánossággal, elsősorban is

az érdekelt kisebbségi származású köztisztviselők között nem talált magyarázatra mindmáig sem az a diszkréció, amellyel a nyelvvizsga-eredményeket illetékes helyeken kezelték.

Az ugyan, hogy az érdekelt tisztviselők, főleg pedig azok, akik az őszi nyelvvizsgákon elbuktak, erről a tényről már hivatalos formában nyertek értesítést, de számosan vannak olyan kisebbségi köztisztviselők, akiknek még joguk lehet pótnyelvvizsgát, illetve javítónyelvvizsgát letenniük Bucurestiben és ezek érthető érdeklődéssel várták az eredmények közlését.

Az Aradi Közlöny munkatársa a közigazgatási tisztviselők nyelvvizsgájának ügyében közvetlenül Groza János dr. megyei prefektushoz fordult információért, aki az ügyben a következő információkat adta meg:

— A városi tisztviselők nyelvvizsga-eredményeiről részletes ismertetést nincsen módomban adni, mivel azt, ahogy megérkezett a minisztériumból, a városi adminisztrációhoz küldöttem át. Ami a megyei tisztviselők vizsgaeredményeit illeti,

az egyszázötvenhét vizsgára állott városi és vármegyei köztisztviselő közül négy állami jegyző és nyolc megyei segédjegyző nyelvtudását minősítette elégtelennek a bizottság. A városi tisztviselői karból — ha emlékezetem nem csal, — tizenhárom kisebbségi tisztviselő bukott el. Javítóvizsgára utasítottak harmincegy tisztviselőt.

akiknek ötösnél jobb, de hatosnál rosszabb minősítésük volt. Ezek Bucurestiben tesznek

Kivégeznek

tizenkét spanyol lázadót

Madridból jelentik: A törvényszék tegnap jóváhagyott tizenkét halálos ítéletet, amelyet a saragossai hadbíróság hozott az októberi lázadók ügyében. A saragossai hadbíróság a catalan összeesküvők közül összesen harmincnégy vádlott ügyét tárgyalta, ezek közül kettőt felmentett, tizenhatot halálraítélt, a többi 3—8 évi fegyházra ítélte. A madridi polgári bíróság, mely a saragossai hadbíróság ítéletét felülvizsgálta, a fegyházra ítélték közül egyet felmentett, négynek a büntetését megszüntette.

a halálra ítélték közül négynek a halálos ítéletét életfogytiglani kényszermunkára változtatta át, míg tizenkettőnek a halálos ítéletét jóváhagyta.

Az ítéletek végrehajtására csak két hét múlva kerül a sor.

javító-vizsgát március hó negyedikén.

A vármegyei prefektus illetékes felvilágosításai alapján tehát megállapítható, hogy ötvenhat kisebbségi köztisztviselőnek minősítették „elégtelen” jeggyel a nyelvtudását. Értesüléseink szerint az elbukott köztisztviselők közül

számosan közigazgatási perrel támadják meg a minisztérium határozatait.

mert szerintük illetéktelenül és a szolgálati szabályzat rendelkezéseivel ellentétesen alkalmazták velük szemben a nyelvvizsga-kényszer intézményét.

Huszonegy év óta folyó milliós aradi perben döntött a Legfelsőbb Semmitőszék

Aradmegyei társaság harca az állammal és egy aradmegyei községgel

Több, mint két évtized óta folyó per egyik fejezete zárult le tegnap a Legfelsőbb Semmitőszéknél. A per még a békeidőben indult meg, 1914. elején, amikor Lukácsy Lipót dr., az akkor még fiatal aradi ügyvéd, a József nádor malomszabályozó társulat nevében pert indított olyan malmok ellen, amelyek nem fizették be az előírt illetéket. A társulathoz tizenöt malom tartozott, amelyeknek tulajdonosai egyenlő arányban viselték a fenntartás költségeit. Néhányezer korona körül folyt a vita és a két ügyben az aradi törvényszék kétféle döntést hozott: az egyikben kimondotta, hogy közigazgatási uton kell behajtani az ilyen illetékeket, a másik szerint helyes van a per lefolytatásának. A tábla hasonlóképpen kétféle döntést hozott, mire a Kuria elé került a per, amely kimondotta, hogy polgári per útján kell a társulatnak behajtani a malmoktól a hátralékos járulékokat.

Közben kitört a háború, majd beállott az impériumváltozás. A társulat átalakult Sindicatul Canalului de mori a Crisului din Jud. Arad, névre. A per előlrol kezdődött, sőt új perek indultak el. Az állam ugyanis kisajátította József főherceg két aradmegyei malomát, a nadabit és a siclaui s egyik után sem fizették be a társulati járulékokat. Az állam ellen 818 ezer leies per indult, Buteni községtől pedig 153 ezer lejt követelt a társulat. Az aradi törvényszék a perekben ismét kétféle döntést hozott, az egyik a közigazgatási uton való, a másik a peres uton történő behajtást mondotta ki, hasonlóképpen kétféle módon döntött a timisoarai tábla is, mire Lukácsy dr., a Legfelsőbb Semmitőszékhez fordult, amelytől egységes döntést kért. Tegnap hozta meg ítéletét a Semmitőszék, amely kimondotta, hogy a társulatnak polgári per útján kell behajtania követelését és utasította az aradi törvényszéket, tárgyalja le érdemben az egyesített milliós pert. A per kezdete óta huszonegy esztendő telt el, Lukácsy dr., aki a pert hatom éves fiatal ügyvédként kezdte meg, ma

Március 6-án, szerdán

este 9 órakor az

IPAROS KULTURHÁZBAN

FORGÁCS SÁNDOR

művész-estje

Bevezető előadást tart:

SZÖLLÖSI ISTVÁN,

Klasszikus láncot lejt:

**CZÉGKA BABA és
LEITNER MELINDA,**

Párisi élményeiről beszél:

SZEKELY ANDRÉ.

994

már negyedévszázados multra tekinthet vissza. De a pernek még mindig nincs vége. Mert most már érdemben tárgyalja az ügyet a törvényszék, Tábla és Semmitőszék, újra esztendők telhetnek el, amíg jogerős döntés hangzik el. Talán Lukácsy dr. félévszázados jubileumára végre eldől, megilleti-e az aradmegyei társulatot a követelt milliós összeg...

Törvénytervezet

a miniszterek felelősségéről

Bucurestiből jelentik: A miniszteri felelősségről szóló tervezettel kapcsolatban, amelyen — mint ismeretes — POP Valér dolgozik, politikai körökben tudni vélik, hogy a törvényjavaslat abban az esetben is büntető szankciókat ír elő, ha az államot a miniszter intenciója nélkül éri károsodás, azért, mert a miniszter képességei nem voltak megfelelőek a bajok elhárítására, vagy pedig, ha a miniszter nemtörődőmsége okozta a kárt. Ez esetben az alkalmazható szankció a miniszteri tárca viselésétől való eltávolítás, akár egy időre, akár véglegesen.

CENTRAL

D. u. 3 órától

Ez a kislány eladó!

Shirley Temple, akit a nézők legszívesebben levonnának a vászonról.

Gary Cooper — Carol Lombard

Jön: A világháború. A XX-ik század történelme eredeti film dokumentumok alapján.

CORSO

D. u. 3 órától

A szentpétervápi bál

(Bucukeringő) Straus Oskar világhírű operettje. Camilla Horn, Ivan Petrovich, Halmay Tibor, Adele Sandrock.

URANIA

D. u. 3 órától

WORONZEFF HERCEG.

Nizza, Cannes, Montecarlo nagyvilági élete.

Brigitte Helm Albrecht Schoenhals

SELECT

D. u. 3 órától

A színházi mama

Melyik ér többet, a karrier vagy a szerelem? Alice Brady, Maureen O'Sullivan, Phillips Holmes.

Az Osztalysorsjáték új főelárusítója

WAGONS-LITS-COOK

Menetjegyiroda

Arad, Minorita-palota

a VII. Osztalysorsjátékra

kizárólag

a saját sorsjegyeit árusítja!

Uj számok!

Uj szerencse!

Bizalom és diszkréció!

HIREK

Lovagiassági tanszék

A Themze-parti metropolisból indult el az ötlet, amelyet a gondolkodó elmék csak helyeselhetnek. Ahlone gróf, a londoni egyetem tekintélyes kancellárja egy nyilatkozatban kijelentette, hogy az összes angol főiskolákon „lovagiassági tanszék” kellene felállítani. Elgondolásában az a megállapítás vezette, hogy napjainkban nemigen tartják tiszteletben a becsület, a nagylelkűség, a nemes önzetlenség szép hagyományait. Az államnak azonban érdekében áll, hogy ezek a nemes érzések ne pusztuljanak ki. Az egyetemi kancellárt tervében „A Kerekasztal Lovagjai”-nak egyesülete támogatja, amely szintén a lovagias szellem ápolását tűzte ki célul és amelynek tizenháromezer tagja van, köztük magasrangú állami tisztviselők, valamint a tudományos és irodalmi élet előkelőségei.

A londoni egyetem kancellárjának elgondolása mindenestre magával ragadja az idealistákat, akik még mindig nem adták fel a reményt, hogy az izzó, a gyűlölet bacilusaival teli légkör egyszer mégis csak eloszlik és tisztultabb levegő foglalja el helyét. Ahlone gróf kikristályosodott típusa az idealistáknak, akinek lelkében világító sugárként izzik a gondolat, hogy egykoron visszatér a múlt minden szép hagyománya és újra becses kincse lesz a férfiaknak a lovagi kor önzetlensége, nagylelkűsége és becsülete. Az idealista egyetemi kancellár tehát lovagiasság alatt nem azt érti, amit manapság értenek az emberek, akiknél ez a tulajdonság a Clair-kodexnél kezdődik és végződik. A mai lovagiasság inkább kor-, vagy inkább körtünet, amely a mai idegességgel telített atmoszférát kísérője. Ahlone gróf a tisztultabb lovagiasságra gondol, a legendás Artur király lovagjainak szép hagyományaira.

Valóságá válik-e az egyetemi kancellár elképzelése, nem tudni. Inkább nem, mint igen. Mert ha már idealista tanszékek felállítására gondolhatunk, akkor külön katedrát kellene létesíteni a gyűlölködés ellen, vagy talán a korrupció leküzdésére s más hasonló tantárgyaknak.

De jólesik tudni, hogy még ma, az ökölharc korszakában is élnek emberek, akikre lenézően, sajnálkozóan, esetleg gúnyos mosollyal mondják ki a verdiket: javíthatatlan idealista... Milyen jó volna, ha ezeknek száma egyre nagyobb lenne... ha többen lennének, mint a sajnálkozók és gúnylódók... talán új, ragyogóbb nap virradna a lázban vergődő világra...

Volt már a GOLDSCHMIDT-Bankban sorsjegyet vásárolni? Egy sorsjegy a Goldschmidt-Banktól az Ön szerencséjét jelentheti! Mire vár még?... 873

— **ESÖK, ESETLEG ZIVATAROK.** Élénk szél, sok helyen, különösen délen és nyugaton újabb esők, egy-két helyen esetleg zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— **Alezredessé léptették elő Iovanescu Vasile őrnagyot.** Az aradi tisztkar egyik népszerű tagját érte megérdemelt kitüntetés: a fővárosi lapok híradása szerint Iovanescu Vasile aradi őrnagyot alezredessé léptették elő. Előléptetése alkalmával tisztársai, valamint széles baráti és tisztelői köre az alezredeset szerencsekívánataival kereste fel.

— **Ebben a hónapban megkezdődik a Ford-gyár építése** Bucurestiből jelentik: Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter ma délelőtt megbeszéléseket folytatott Davilával és Lambrinóval, a Ford-gyár romániai képviselőivel a Floreasca-ban építendő Ford autógyárral kapcsolatban. Hír szerint az építkezési munkálatok már márciusban megkezdődnek és augusztushoz az üzem megindul.

— **Pazar vacsora a bucaresti-i szovjet-követségben** Bucurestiből jelentik: Tegnap éjjel a szovjet-követségen diner volt, amelyet Ostrowsky szovjet követ rendezett és amelyet Titulescu, Savel Radulescu, d'Ormesson francia meghatalmazott miniszter, Seba csehszlovák, Ciolac Antici jugoszláv követek, a török követ és a szovjet követéség magasabbrangú tisztviselői vettek részt. A dinenen, amely 1 órakor ért véget, Titulescu és Ostrowsky mondtak tosztot.

— **Hetven aradi munkabírói ülnökök töröltek.** A hivatalos lap mai száma igazságügyi miniszteri rendeletet közöl, amelyben az aradi munkabírói ülnökök közül körülbelül hetvenet töröl — minden foglalkozási ágból — az ülnökök sorából. Ezzel szemben mindössze két új ülnököt nevezett ki: Chiroiu Săviu dr. ügyvéd volt járásbíró és Romanescu Gergely volt bankigazgató személyében.

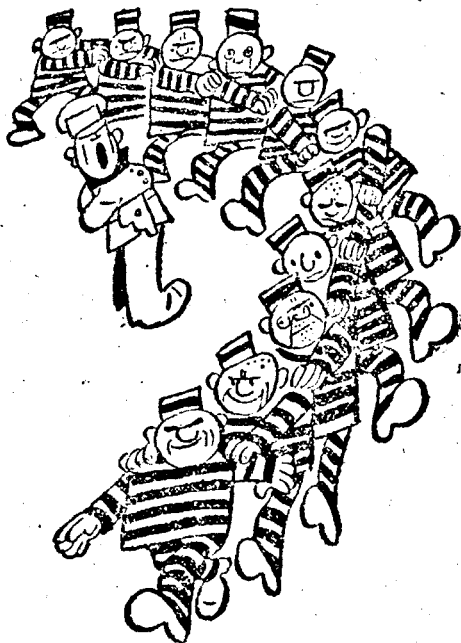
— **Az aradmegyei nemzeti-parasztpárt tanulmányi bizottsága** tegnap nagyszámú párttag előtt tartotta meg ülését. Elnökölt: Cozma Mihály esperes, aki elnöki megnyitójában szépen emlékezett meg a 150 évvel ezelőtti paraszti szabadságáért és a szabadköltözési jog visszaadásáért folytatott küzdelemben vértanu halálát halt Iloria, Closca és Crisanról. Emlékbeszédet e tárgyban Ardelean I. tanár tartott szép sikerrel. Az emlékbeszéd után Birtolon Aurel tartalékos őrnagy, a párt alelnöke tartotta meg igen érdekes és alapos tanulmányokat igénylő értekezletét „Munténia, Moldva és Erdély állattenyésztése, állatvásárai és exportja az 1600-as évektől napjainkig”. Zajosan megtapsolták. A Vaida-féle „numerus valachicus” ügyben úgy határoztak, hogy csak akkor fognak hivatalosan állást foglalni, ha e tárgyban a központtól vagy a Vaida-Voevod volt miniszterelnöktől megkeresés érkezik. Végül az aradvárosi szervezet kiépítéséről tárgyaltak s e tárgyban dr. Botioc Alexa volt polgármester nyújtott felvilágosításokat.

— **Meghalt Hanzéros Géza halmagiu gyógy-szerész.** Nagy veszteség érte Halmagiu társadalmát: egyik kiváló tagja, Hanzéros Géza gyógy-szerész, a halmagiu Magyar Párt és az ottani katolikus egyházközség vezetőségi tagja 61 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Hanzéros Géza többévtizedes közéleti munkásságával őszinte megbecsülést szerzett nemcsak a halmagiu társadalmi körökben, de nevét előnyösen ismerték Aradon is, ahol a Kőlcsey-Egyesület műsoros délutánjain többször is felolvasást tartott. Rajongó szerelmese volt a természetnek és egyik legjobb ismerője a bihori hegyeknek. Lóczy Lajossal, a kiváló geológussal együtt szerzett érdemeket a barlangvilág feltárása terén. Poétikus írásait, hangulatos költeményeit szívesen olvasta a közönség. Elhunytát Aradon Prohászka László dr. ismert orvos és író, valamint családja gyászolja. Hanzéros Gézának három gyermeke volt. Az egyik, ifj. dr. Hanzéros Géza orvos a Tiszacsalád ősi fészkeben, Geszten, Imre nevű fia gyógyszerész Halmagiu, míg Ilona nevű leánya ifj. Prohászka László mérnök neje. Az elhunytat vasárnap délután kísérik Halmagiu utolsó útjára.

— **Két évi börtönre ítélték Tasch Gusztáv aradi vállalkozót.** Ma tárgyalta az aradi törvényszék második szekciója Tasch Gusztáv aradi vállalkozó ügyét. Tascht azzal vádolták, hogy előlegeket vett fel különböző egyénektől s ennek ellenében megígérte, hogy álláshoz juttatja őket, ígéretének azonban nem tett eleget. A bíróság előtt Tasch azzal védekezett, hogy csak megbízotti, illetve közbenjárói minőségben működött, a felvett pénzt a tényleges közvetítőknek utalta tovább. A bíróság bűnösnek mondta ki a vállalkozót, akit 2 évi börtönre ítélt. Tasch fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

— **Az aradi református lelkesválasztás ellen beadott fellebbezés tárgyalásáról** szóló tudósításunkkal kapcsolatosan az alábbiak közlésére kértek fel bennünket: A bíróság döntéséről szóló rész kiegészítéseképpen megállapítjuk, hogy a választás ellen Forgó Lajos és Kálmán Ferenc által beadott fellebbezéseket a bíróság elutasította, a választást azonban hivatalból figyelembeveendő formahibák miatt semmisítette meg és új választást rendelt el. Egyben kötelezte a fellebbezőket a 800 lejti kitevő költségek fizetésére.

Fegyház-idill

MÁSODIK FEGYENC AZ ELSŐHÖZ: Mit ordít ez a viziló?
ELSŐ A MÁSODIKHOZ: Psssttt! Azt hiszi, hogy a Tuller-görölkkel van dolga...

— **Göring — nőszülni készül?** Berlinből jelentik: A porosz állami színház legutóbbi bálján Göring, akinek fennhatósága alá a színház tartozik, a házigazda szerepét játszotta. Természetesen az estély középpontjában a porosz miniszterelnök állott. Általános feltűnést keltett és különböző kombinációkra adott alkalmat, hogy Göring mellett a háziasszony szerepét Emmi Sonnemann, az ismert színésznő játszotta. Beavatottak szerint Emmi Sonnemann már a legközelebbi jövőben kiválik az állami színházak kötelekéből és Göring Hermann felesége lesz.

— **Moskovitz Mór ravatalára szánt koszorú-megváltás** címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Fuchs Nándor 200, Klein Sándor 300, Weiszberger Mór 100, dr. Simon Ernő 100, Schul Benő 100, Szántó Lajos 100, Pálfi Ernő 100, Weiszberger Henrik 200, Weiszberger Tibor 100, Ehrenwald László 200, Meirovitz Emil 100, Kornis Armin 100, Kornis Izsó 100, Schwartz Vilmos 100, Rosenberger Farkas 100, Klein B. Vilmos 100, dr. Kupfer Miksa 100, dr. Székely László 100, Kornis Zsigmond 100, Rényi Tibor 100 lej

— **Felmentett aradi ügyvéd.** Nélfány hónappal ezelőtt az aradi ügyvédi kamara az ügyvédtörvény alapján feljelentést tett két aradmegyei jegyző ellen, amiért kérvényeket és egyéb beadványokat szerkesztettek honorárium ellenében. A Kamara szerint a két jegyző: Cizmas Emil agrisi és Paitas Petru Pál nadlaci aljegyző zugirászatot követett ezáltal el. A törvényszék ma tárgyalta az ügyet és felmentette mindkét vádlottat, miután megállapítást nyert, hogy jogukban állott a kérdéses iratokat megszerkeszteni s azért honoráriumot elfogadni.

— **Mehédinti-i fegyenc házasságjelölési pöre** az aradi törvényszék előtt. Érdekes bűnpört tárgyalta ma az aradi törvényszék. Egy Mehédinti megyei fegyházból hozták Aradra az új vádlottját: Pervanel Péter borbélyt, akit elhagyott aradi menyasszonya jelentett fel csalásért. A fiatalember házasságot ígért Havalik Katalin aradi leánynak, több ezer lejt csalt ki tőle, el is vitte magával Turnu Severinig, ahol váratlanul elhagyta. Az aradi törvényszék előtt a fiatalember beismerte tettét, mire egyhávi börtönre és 500 lej pénzbüntetésre ítélték. Érdekes, hogy az ifjú házasságjelölő most tölti ki tízéves fegyházbüntetését, amelyet azért mértek rá, mert tíz revolvergolyóval megölte luga csábítóját.

— **Megszűnik a micalacai postahivatal.** Az aradi postafőnökségre beérkezett a postavezérgazgatóság rendelkezése, amely szerint március elsejétől kezdve a micalacai postahivatalt megszünteti. Köztudomásu, hogy már napokkal ezelőtt elterjedt a híre annak, hogy a postavezérgazgatóság egyik aradmegyei kisebb postahivatalt megszünteti. A hírekkel kapcsolatosan azt beszéltek, hogy az aradul-noui hivatalt szüntetik be. Az aradi postaigazgatóság lapunk utján hivatalosan megcáfolta ezt a hírt és közölte, hogy kisebb postahivataltól van szó, hogy melyikről, akkoriban még nem volt ismeretes. Ma megjött a hivatalos leirat, amely úgy intézkedett, hogy a micalacai postahivatalt már március elsejétől kezdve be kell szüntetni. Az ott szolgálatot teljesítő tisztviselők elhelyezéséről még nem történt intézkedés.

— **Gyakran visszatérő székszorulás,** rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejnnyomás, fülzugás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan megelékníti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tisztázza a szellemet.

— **A barátai incidens.** Megirtuk mai lapunkban azt a feljelentést, amelyet Bohács Ferenc barátai vendéglős tett Kovács Antal községbeli szőlőbirtokos ellen életveszélyes fenyegetés címen. A feljelentés szerint a szőlőbirtokos fegyverrel jelent meg a vendéglőben és lelővéssel fenyegette meg Bohácsot. Az esettel kapcsolatosan Kovács Antal szőlőbirtokos annak közlésére kérte fel bennünket, hogy Bohács az uton megtámadta a birtokos egyik vevőjét, aki éppen bort vitt el tőle. A vendéglős összeírta a demizsont, amelyből kifolyt a bor. A vevő ekkor visszafordult és védelmet kért, mire a szőlőbirtokos fiának átadta fegyverét és felszólította, kísérelje az állomásra a vevőt. Az átjárónál Bohács rájuk támadt, mire a fiatalember lekapta válláról a fegyvert és sakkban tartotta a vendéglőst, amíg a vevő elvonult.

— **Ma az alanti gyógyszerterek tartanak éjjeli szolgálatot:**

ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.

FÖLDES: Str Eminescu.

KÁRPÁTI: Bulvardul Regele Ferdinand.

A timisoarai Tábla is felmentette az aradi Egyesült Bank volt vezetőit

Megerősítették az aradi törvényszék ítéletét

Nagy érdeklődés közepette tárgyalta ma a timisoarai Tábla az Egyesült Bank annak idején nagy port felvert ügyét. Mint ismeretes, az aradi törvényszék többnapos tárgyalás után, néhány hónappal ezelőtt felmentette dr. Fles Gézát, a bank volt elnökét, Karton Aladár volt vezérigazgatót és György Ignác volt ügyvezető igazgatót az ellenük felmerült vádak alól. A bíróság megállapította, hogy az akkori gazdasági krízis volt az oka a bank összeomlásának és a vezetők nem követtek el olyan cselekményt, amiért felelőségre vonhatók lennének. Az ügyet fellebbezés folytán ma tárgyalta a timisoarai Tábla, amely előtt a vádlottakat Cottiou Romul dr. és dr. Ciumpila Péter aradi ügyvédek védték. A Tábla teljes egészében jóváhagyta az aradi törvényszék ítéletét és másodfokon is felmentette a bank volt vezetőit.

— **Új, emelt adók.** Bucurestiből jelentik: A gabonaértékesítési kormánybiztosság előrehaladott tárgyalásokat folytat Ausztriával 4 ezer vagon buza eladása ügyében. A buza vételára leiben fizetendő és az árak megfelelnek a piaci áraknak, hozzáadva a szállítási és kezelési költségeket. A jövő héten a parlament elé terjesztik azt a törvényjavaslatot, amely a meglévő egyes adónemek felemeléséről és újabb adók bevezetéséről szól. Beavatott helyről származó hírek szerint a forgalmi adók 25 százalékkal emelik fel, bevezetik az új épületek adóját, a liszt után kilogrammonként 20 bani adót vetnek ki, új petrolumtaxát állapítanak meg, a cukor adóját 3 lejjel, a kávéét 5 lejjel, az olajét pedig 2 lejjel emelik fel kilonként.

— **KETTŐS HAJÓKATASZTRÓFA.** Párisból jelentik: Casablanca kikötőjében a vihar borzalmat tengeri drámát idézett elő. Az „Ursula II” nevű hajó elsüllyedt és a „Marechal Llautey” nevű hajó segítségére sietett, de a viharban ez is elsüllyedt. A katasztrófa 14 halálos áldozata van. Egy hajótörött sziklazátonyra menekült. Repülőgépről dobtak ennek a szerencsétlen embernek élelmiszert, de egyelőre még nem sikerült megmenteni.

— **Meghalt Major József, a „Bácsmezei Napló” szerkesztője.** Ujvidékről jelentik: A jugoszláviai magyar kisebbségi újságírást nagy veszteség érte. Hosszas betegeskedés után elhunyt Major József, a „Bácsmezei Napló” című magyar kisebbségi napilap szerkesztője. Halálát az újságírókollégákon kívül az egész kisebbségi magyar társadalom mélyszélesen gyászolja.

— **Szegedi orvos feleségének tragikus öngyilkossága.** Szegedről jelentik: Dr. Magyar István orvos felesége sándorfalvi villájában szívenlőtte magát és meghalt. A feltűnő szépségű fiatal asszony öngyilkossága városszerre nagy megdöbbentést és részvétet váltott ki. Az urilasszonyon az utóbbi időben több műtétet hajtottak végre és ezanatóriumba kellett volna vonulnia. Ez eilen azonban tiltakozott. Nem lehetetlen, hogy betegsége miatt követte el tettét.

— **Magas vérnyomásban, érlelmeszesedésben, vérkeringési zavarokban** (érgörös, szívkiíradás, szívizomgyengeség) szenvedők kitűnően érzik magukat a subalpin Svábhegyi sanatóriumban (Budapest). Elektrokardiograph.

— **DUNIKOVSKY TÉNYLEG ARANYAT CSINÁL?** Párisból jelentik: Az aranycsináló Dunikovskyyal újból foglalkoznak a lapok. Bonn törvényszéki szakértő, aki most tért haza utjáról ki-jelentette, hogy San-Remóban szakértők jelenlétében folytak le eredményes kísérletek, amelyeknél minden család és megtévesztés lehetőségét kizárták. Legrand ügyvéd azt ajánlotta a lengyel mérnöknek, hogy egyelőre szerény keretek között kezdje meg ipárszerűen találmányának kihasználását.

— **Arad kimagasló kultüreseménye** lesz a timisoarai Hazamir dalárda aradi hangversenye, amelyet március 6-ikán rendeznek meg. A Hazamir teljesítménye túlnőtt már Erdély keretein, komoly sikereket ért el külföldön is, így például Belgrádban, ahol hangversenye alkalmával a lapok az őszinte elismerés hangján nyilatkoztak a dalárda teljesítményéről. Hatvan tagból áll a Hazamir, amely aradi hangversenye alkalmából Goldmark és Levandowsky remekműveit adja elő. A dalárdát Fischer Sámuel vezényli, míg a zongorakíséretet Freund Leó az ismert zongoraművész szolgáltatja. Aradi művészetkedvelő körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg a hangverseny iránt.

A SZERENCSE INTÉZMÉNYE

VAGY

A VAGYON LEGJOBB RECEPTJE...

* Az állami sorsjáték február 15-iki húzása az előbbieknél sokkal nagyobb érdeklődést váltott ki.

Lett légyen ennek oka, hogy ezuttal a játékosok száma nagyobb volt, vagy, hogy az új terv kétszeres nyeresési eshetőségeket biztosít a játékosoknak, avagy, hogy kisorsolásra szentelt egy negyed milliárd került, a húzás napját a közönség lázas idegességgel várta.

A Carol-alapítvány nagy kupola-terme, az ucca már egy órával a húzás előtt zsufolásig megtelt. Emberek jöttek, abban a biztos reményben, hogy a szerencsések közé kerülnek, mintahogy sokan oda is kerültek.

Feszült figyelem a húzás alatt és különösen a nagyobb nyereményeknél lelkesedés. Hiszen a jelenlévők a játékosok óriási táborát képviselik.

De ki is ne lelkesednék és ne izgulna a kettős 12 milliós nyerővel együtt?

Ki ne gondolt volna arra, hogy — ami könnyen lehetséges, — őt éri a szerencse.

Kit nem lepett meg kellemesen, hogy a kihuzott milliók a játékosok legváltozatosabb osztályai között oszlottak meg? Tény, hogy meggyőződést szereztek arról, hogy a nyeremények a sokaság között, minden megkülönböztetés nélkül lettek kiosztva.

A nyertesek: egy fiatal növendék hadiárva, az ő negyedes sorsjegyével az egyik milliós nyereményben részesült, egy kőműves, aki a megélhetésért keservesen kell, hogy dolgozzon ebben a hidegben is, szintén negyedmiliót nyert. Képzeltető ennek az embernek az elragadtatása, amikor reggeltől estére ilyen szerencse éri.

A ragyogó önműködő készülék az ő sors-

jegyszámát dobta ki, egyidejűleg azzal a borítékkal, amely egy milliós nyereeményt tartalmazott.

De kinek nem fog jól esni a mai nehéz és válságos pénzvilágban egy nyereemény. Ki volna az, aki az ő gazdaságában fel ne tudná ezt használni? Ezek a körülmények kötelességgé teszik mindenkinek, hogy ambicionálva legyen, nehogy hanyagul napirendre térjen az állami sorsjáték nagy előnye mellett.

A sorsjáték intézménye külföldön is a legáltalánosabb érdeklődés mellett működik és minden évben nagyon sok embernek a megmentője. Nálunk a háború után ismét be lett vezetve és a felosztott nyereemények — köztük a 12 milliós nagy nyereemény is, minden négy hónapban megismétlődnek — megszerezték a játékosok bizalmát. Amint egy sorsjáték befejeződik, megindul az újabb játék és ez év június 15-ikén a milliós nagy nyereemények mellett, 203,746.000 lei lesz ismét kisorsolva.

A közönség érdeklődése nap-nap mellett növekszik és ez a közönség mind szélesebb rétegeket von a sorsjátékba, amely különösen az új terv óta a külföldi sorsjátékok mintájára, mintaszerűen működik.

A sorsjáték a közönség teljes bizalma mellett működik tovább, amelynek a soraiból kerülnek ki azok, akiket gazdagokká tesz.

Nem is lehet csodálkozni, ha már a VII-ik sorsjáték kezdetén az elárusítókat a fővárosban és az egész országban megróhamozták sorsjegyekért, mivel a szerencsés nyereemények feloszlottak, minden válogatás és megkülönböztetés nélkül.

Nehiment egy háznak a repülőgép

Berlinből jelentik: A brandenburgi Kottbuschban egy repülőgép tulságosan mélyre ereszkedett alá és beleütközve az egyik ház tetéjébe, az ucca következtére zuhant. A repülőgép pilótája és utasa szörnyethalt.

— **Betörővé züllött a bukott bankár.** Buda-pestről jelentik: A rendőrség a napokban elfogta Simon Miklós betörőt, aki az utóbbi időben több üzletet álkulccsal kifosztott és főleg külföldi férfiruhaszöveket zsákmányolt, amelyeket el is adott. Kiderült róla, hogy nemrég a Szabadságtéren banküzlete volt, de megbukott, azután kereskedő lett, de így sem sikerült biztosítani megélhetését és végleg elzüllött.

Uj fűző-szalon!

Str. Goldis (Bancara-banképületben)

MARTINNE szakavatott vezetése mellett,

ahol speciális gyógyhaskötők és legmodernebb princesszek, csipőszorítók és mindenre szakmába vágó dolgok készülnek. Kérjük a n. é. hölgyközönség szives pártfogását.

MIRA-SZALON.

— **Meghívó!** A gradistei-telepi r. kath. kör f. évi március hó 2-án, szombaton este 8 órai kezdettel a városligeti lövőde összes helyiségében — saját alapja javára — táncos estélyt rendez, a melyre ezuton hívjuk meg a nagyérdemű közönséget. Jelvény megváltása — 15 lej — kötelező. Kitűnő ételekről és italokról gondoskodunk. Ujtás: folytonos, szünet nélküli zene. Rendezőség. 878

— **Áramszünetelés a Párneavaban.** A villanytelep igazgatósága értesíti n. b. fogyasztóközönségét, hogy nagyobb mérvű javítások miatt f. hó 3-án, vasárnap — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog reggel 8 órától délelőtt 11 óráig a Párneavaban.

Színház — Irodalom — Művészet

* **Leopoldi és Milskaja egyetlen aradi hangversenye.** Az aradi zeneérő és hamisítatlan bécsi humort kedvelő közönség érdeklődéssel figyel fel arra a kimagasló eseményre, amely március 7-én lesz az aradi színházban. Leopoldi és Milskaja Európaszerte ismert neves zongoraművészek hangversenyeznek egyetlen este Aradon. Kivételes művészetük egyedülálló a világon: azonkívül, hogy mindketten művészel a zongorának, a közönség által annyira kedvelt bécsi őshumor nagymesterei is. Két órán keresztül szereznek a közönségnek kedves, bécsi hangulatot, amely feledtet mindenki-vel a napi élet gondját, baját. A hangverseny iránt városszerre nagy érdeklődés nyilvánul meg és az előjelek szerint az aradi közönség éppen olyan elismerésben részesíti majd a kitűnő művészeket, mint azoknak a világvárosoknak közönsége, ahol ezideig felléptek. Jegyelővét március hó 3, vasárnaptól, a színházi pénztárnál. Jegyek árai: Lei: 90, 70, 50, 40, 30, 20 és 15.

* **A cernauti színház meghosszabbította vendégjátékát.** Arad közönsége legnagyobb örömmel vette tudomásul, hogy a cernauti zsidó színház meg hosszabbította vendégszereplését. Ma, szombaton este pontosan 8 órai kezdettel „Mitn Rebens Koech”, vasárnap délelőtt 11 órakor „Schikerte”. M. Reisch igazgató fölléptével. Az igazgatóság a két utolsó napra rendkívül olcsó helyárakat szabott meg. Helyárak: 70, 20, 10 lej. Mindkét előadás a Városi Színházban lesz megtartva. Jegyelővétél ugyanott.

... **Szines és érdekes tartalommal jelent meg** a „Der Deutsche Rundfunk” rádióhetilap legújabb száma. Érdekes fotókkal számol be a farsangi népszokásokról, bemutatja a legújabb német rádióelőadók képeit és rendkívül érdekes riportban számol be a hét legújabb eseményeiről. Külön érdekessége a lapnak, hogy kottázva közli minden európai rádióadó állomás szünetjelét.

Az Aradi Nőikalapszalonn tulajdonosok jótékony célú tea-estje,

dívalbemutatóval, tánccal és tombolával az IPAROS-OTTHON összes helyiségeiben március hó 3-án d. u. 6 órai kezdettel.

Tizezer lej pénzbüntetéssel sújtottak egy volt aradmegyei képviselőt

Egy volt aradmegyei nemzeti-parasztpárti képviselő ügyét tárgyalta ma az aradi törvényszék. Draja János volt képviselőt, lipovai gazdálkodót, Antonescu radnai végrehajtó jelentette fel hatóság elleni erőszak címén. Babau Demeter radnai községi bíróval együtt. A vád szerint dr. Suciu Valer radnai ügyvéd tizezer lejes követelése fejében végrehajtást kért Radna község ellen, amit a bíróság el is rendelt. Az ügyvéd Antonescu végrehajtó kíséretében megjelent a radnai község házán, ahol lefoglalta a kasszában lévő pénzt. Babau Demeter községi bíró tiltakozott a foglalás ellen és kijelentette, hogy a kasszában lévő pénz a megyéé és nem a községé. A szóváltás során a szomszéd szobából odajött Draja János akkori képviselő, aki megfenyegette a végrehajtót, majd erőszakkal kivetette kezéből a pénzt.

Az ügy mai tárgyalásán úgy a bíró, mint a volt képviselő kijelentették, hogy nem erőszakoskodtak a végrehajtóval, megmagyarázták a helyzetet Antonescunak, aki önként adta vissza a lefoglalt összeget. Kihallgatták dr. Suciu Valer ügyvédet, akinek vallomása után a törvényszék Babaut felmentette a vád alól, ellenben a volt képviselőt bűnösnek mondta ki hatóság elleni erőszakban és nyolcezer lej fő- és kétezer lej mellékbüntetéssel sújtotta. Draja fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

A házasságtörést

bűncselekménynek minősíti az új büntető törvénykönyv

Az új büntető törvénykönyv egyes módosításainak előterjesztésére és megvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság tegnap ülést tartott, amelyen Pop Valér dr. igazságügyminiszter elnökölt. Ezen az ülésen több, a közegészségre vonatkozó javaslatot fogadtak el, melyek megsértését kihágásnak fogják minősíteni. Ugyanez alkalommal bővebben megtárgyalták a hivatásbeli titoktartásra vonatkozó módosításokat.

Az ülés további folyamán Miron Cristea, Románia patriárkája, továbbá Cisar római katolikus érsek kifejezett kérelmére ismét elővetették a házasságtörésre vonatkozó javaslatot és a törvény módosítást előkészítő bizottság elvben elfogadta, hogy

az új büntető törvénykönyv bűncselekménynek fogja minősíteni és büntetni fogja a házasságtörést.

Ez nem új elgondolás, mert úgy a régi magyar büntető törvénykönyvben, mint a régi királyság törvénykönyvében szerepelt. Az Erdélyben még érvényes magyar büntető jog szerint három hónapig terjedő börtönnel sújtották a házasságtörőt, azonban az eljárás csak a sértett fél kívánságára indult meg. A régi királyságban 3-6 hónapra büntették a házassági kötelességet megszegő felet, sőt a büntetését is. Az eljárás itt is a sértett fél kívánságára indul meg, azonban ha visszavonják a feljelentést, még abban az esetben is megbüntetik a büntetését. A házasságtörés, mint bűncselekmény, csak akkor szerepelt, amikor a házasságot ilyen címen bontották fel.

Az egységesítési munkálatok alkalmával ezt a részt kihagyták a javaslatból és a törvényelőkészítő bizottság ezen szakasz nélkül hagyta jóvá az új büntető javaslatot. Az egyház álláspontja azonban győzött és most utólag bevették a javaslatba a kihagyott paragrafust.

Igen fontos módosítást fogadtak el a bizottság tagjai a hivatástól való eltiltás büntetésére vonatkozóan. Így elvként kimondták azt, hogy a hivatástól csakis a büntető törvénykönyvben megszabott esetekben szabad eltiltani valakit, azt pedig, hogy a hivatás gyakorlására vonatkozó szükségesség fennáll, egy olyan bizottság fogja megállapítani, melynek tagjai az illető hivatás, vagy foglalkozás szakemberei. A büntető törvénykönyv szerint tehát a hivatástól való eltiltást csakis a büntető bíróság mondhatja ki jogerős ítélettel.

SPORT KÖZLÖNY

Erdekes mérkőzések a kerületi bajnokság nyitányán

— SGA—Hakoah és Transilvania—Intelegerea a forduló főmérkőzései —

A nemzeti bajnokság küzdelmeivel párhuzamosan megindulnak a küzdelmek a kerületi bajnokságért is és vasárnap Aradon csonka bajnoki forduló — négy mérkőzést — bonyolítanak le a csapatok. A legnagyobb érdeklődés kétségkívül az SGA—Hakoah-meccset előzi meg, mert a két régi rivális küzdelme mindig jó sportot hozott. A legutóbb az SGA győzött 5:2 arányban, a vasárnapi küzdelem azonban nyitnak és érdekesnek ígérkezik. Sorrendben a Transilvania—Intelegerea-meccs következik érdekesség tekintetében. A két csapat még beleszólni kíván a bajnokság kérdésébe és a győztesnek mindenesetre nagyobbak az esélyei a továbbiak során. Micalacán, az Olimpia-pályán délelőtt az Olimpia-PTT a Tricolorot látja vendégül és ez a meccs is élvezetes sportot ígér, amelynek győztesét előre

megjósolni nem könnyű feladat. A CAA sporttelepén az Unirea és a Juventus csapatnak össze a bajnoki pontokért és itt az Unirea győzelme valószínű.

Alább adjuk a kerületi elsőosztályu bajnokság táblázatát, amelynek vasárnapi első tavaszi fordulóját után — különösen a középcsoportban lényeges eltolódások lehetségesek:

1. SGA	9	7	2	—	36	7	16
2. Transilvania	9	5	2	2	21	13	12
3. Intelegerea	9	5	2	2	18	14	12
4. Olimpia-PTT	9	5	1	3	25	21	11
5. Hakoah	9	4	2	3	26	20	10
6. Unirea	9	4	1	4	19	22	9
7. Tricolor	9	3	3	3	12	12	9
8. Soimi-CFR R. A.	9	3	1	5	15	17	7
9. Alimentatie	9	1	1	7	13	38	3
10. Juventus	9	—	1	8	7	28	1

Aradi tornászok a felavívi Makkabiádon

— Cernautiban résztvettek az aradiak a tornász-instruktori tanfolyamon —

Érdekességek egy Franciaországban élő aradi sportemberről

Azok az aradi tornászok, akik résztvesznek az ideai palesztinai Makkabiádon és akik hosszabb időt töltöttek a cernauti előkészítő tanfolyamon, az elmúlt napokban tértek haza Aradra. A cernauti tanfolyamon tudvalevőleg az országból összegyűltek azok a tornászok, akik a Makkabiádon részt kívánának venni. Aradról Dávidovics Izidor vezetésével Lehrer Armin, Lehrer Adolf, Török Gusztáv, Pollák Miklós és Rosenfasser József, míg a hölgyek részéről Pollák Irén, Heisler Stefi és Wechsler Anna indultak.

A tornászokat Cernautiban rendkívüli előzékenységgel fogadták. Szállodáról gondoskodtak és a gyakorlatok elvégzésére modern tornatermet bocsájtottak rendelkezésre. Mindazok, akik az előkészítő tanfolyamokon résztvettek, jogot nyertek arra, hogy a következő Makkabiádon egy-egy csoportot vezessenek. A Makkabiád rendezőse által előírt kötelező gyakorlatokon kívül más gyakorlatokat is betanultak, amelyekkel csak a romániai tornászok szerepelnek.

Mint említettük, az aradi tornászok közül résztvesznek a Makkabiádon a Lehrer-fivérek is. Mindketten kiváló tornászok. Hosszu időt töltöttek Párisban és csak nemrégiben tértek

haza. Párisban szintén mint elsőrendű sportemberek tüntek ki és egy ideig az ottani Makkabi-egyesület edzőiként is működtek.

Párisi élményeikkel kapcsolatban Lehrer Adolf a következő érdekes, az aradi sportembereket érdeklő eseményt mondja el:

— A francia fővárosban gyakran találkoztunk Lutz-cal, az ismert aradi boxolóval. Lutz egy ideig boxolt Párisban és szép sikerei voltak. Később azonban felhagyott a boxolással és új mesterséget választott. Modell lett. Gyönyörű teste van és a párisi festők egyik legkeresettebb és kitűnően kereső modellje. A legnevesebb festők műtermében fordul meg és gyakran dolgozik az akadémián is. Különc természet. Vegetáriánus és minden évben egyszer nyáron egy hónapon át fogyókúrát tart. Ezalatt csak gyümölcsöt eszik és egy hónap alatt 12—15 kilót fogy le. Ezt a súlyt azonban rövid idő alatt visszahizza és kövérebb lesz, mint azelőtt.

A Makkabiádra visszatérve, Lehrer Adolf még közli, hogy az aradiak március 23-ikán indulnak, de előzőleg minden valószínűség szerint bemutatót rendeznek Arad sportszerető közönsége előtt.

Összeállították az AMEFA vasárnapi csapatát

Vasárnap Aradon az AMEFA és az ILSA meccselnek a Román Kupa mérkőzéseinek során és ez a meccs már a Gloria-pályát körülvevő „ketrec”-ben kerül lebonyolításra. A meccs tehát nemcsak a hivatalos szezon kezdetét jelenti, hanem a pályát övező drótkerítés premierje is lesz. A pálya talaja nagyszerű állapotban van és a vasárnapi meccs valószínűleg kifogástalan pályán fog lejátásra kerülni. A pénteki tréning után állították össze az AMEFA vasárnapi csapatát és az ILSA ellen a következő összetételben fognak a pirosfeketék a pályára lépni:

Bugarin—Gömöri, Csajka—Szurdi, Szabó Béla, Tóth—Cucula, Dvorsák, Szaniszló I., Farkas, Gerold. — Tartalékok: Tyukodi (kapus), Reinhardt (hátvéd) és Kovács (half-csatár).

A mérkőzés iránt sportkörökben igen nagy az érdeklődés és az ILSA is nagy ambi-

cióval készül az összecsapásra. A timisoarai cégcapatot a következő együttes fogja képviselni: Eichler—Tiefert, Anghel—Barna, Albert, Stulák—Klimek, Herzog, Wetzer I., Löwenfeld, Kozma. A mérkőzést, mint azt már megírtuk, Tunea Traian dr. fogja vezetni.

O Braun Kálmán Bucurestibe utazott. A bucuresti-i Juventus aradi származásu középfedezete, aki tudvalevőleg egész télen át Aradon tartózkodott, pénteken délután Bucurestibe utazott, hogy tréningjét klubtársai között folytassa. A Juventus első bajnoki meccse Clujon, az Universitatea ellen kerül lebonyolításra, március 17-ikén.

O Radulescu Costel vezeti a Ripensia—Chinezul meccset. A nemzeti bajnokság mindjárt az első fordulóban derbimérkőzéssel indul: Timisoarán a Ripensia a Chinezullal csap össze a bajnoki pontokért és a meccs nemcsak timisoarai helyi derbinek számít, hanem azon a nemzeti bajnokság A) csoportjának két éllovasa találkozik. A nagyfontosságú meccs levezetésére a bíróküldő bizottság Radulescu Costelt delegálta.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Perek lavinája a kincstár ellen — az exportjutalmak beszüntetése miatt

Felmondás nélkül, váratlanul megszüntették az exportörök prémiumait — Differencia a kereskedelmi és pénzügyminisztérium között — A kereskedelmi minisztérium az exportöröknek ad igazat

Még életbe sem lépett az új külkereskedelmi rendszer és máris komplikációk egész sora keletkezett körülötte. A legújabb nézeteltérés a pénzügyminisztérium és a kereskedelmi minisztérium között támadt, mert az előbbi máról-holnapra beszüntette a kiviteli cégeknek a törvényes egyezmény alapján járó exportjutalmakat, amelyeket 1934. októberben legelsőbb rendelettel törvényesítettek. A fa és a gabona kivitelének fokozása érdekében a legutóbbi ki- és beviteli rendszerbe belefoglalták az export-jutalmakat, amelyekkel elősegítették az exportot. Az ehhez szükséges nagyszámú alap az árukontingens-illetékből szervezték és 1934. december 1-ig elég rendelkezésre állt az exportöröknek a jutalmak, azóta azonban folyton nehézségeket gördítettek az összegek folyósítása elé. Az exportjutalmakat a külkereskedelmi hivatal igazgatója által aláírt csekkek alapján a Nemzeti Bank szokta kifizetni, de ez év eleje óta megszünt az összegek kiutalása.

Mint most kiderült, az export-jutalmi alapról rendelkezésre álló sokmillió lejt nem az eredeti, hanem más célokra használták fel. Legújában pedig a pénzügyminisztérium teljesen beszüntette ezeknek kifizetését. Ezt azzal indokolják, hogy a prémium-alap kimerült, mert más célokra vették igénybe.

A kiviteli cégek már többször intervenáltak emiatt, most pedig a kereskedelmi minisztériumhoz fordultak, amely magáévá tette ügyüket és átiratot intézett a pénzügyminisztériumhoz, amelyet arra kért: sürgősen készítsen kimutatást az összes kiviteli prémiumokról. A miniszteri átirat rámutat arra, hogy a fizetés megtagadása miatt az exportörök rendkívül sok kártérítési pert fognak indítani a kereskedelmi minisztérium, illetve az államkincstár ellen.

A tőzsdei bűncselekményeket is belefoglalják az új büntetőtörvénykönyvbe

Súlyosan büntetik a tőzsdei szélhámosságokat, az értékpapirokkal folytatott üzérkedést és a pánikok előidézőit

Hetek óta tartja Bucurestiben ülését az a legfelsőbb bizottság, amely előkészíti az új büntető törvénykönyvet, és a Romániában ezidőszent érvényben lévő különböző büntető törvénykönyveket egységesíti és új rendszerbe foglalja. A bizottság Iliescu Toni szenátor elnöklésével tegnap is folytatta tárgyalását és az ülésen résztvettek Cristea Miron patriarka, Pop Valer igazságügyminiszter, Cisar r. kath. érsek, Jonescu Dolj, törvényelőkészítő bizottsági elnök, Vespasian, a büntetőjog egyetemi tanára, (aki a hágai nemzetközi döntőbírósnak elnöke volt) és számos törvényhozó is megjelent. A napirenden Joanitescu D. volt nemzeti-parasztpárti munkügyi miniszter írásbeli javaslatai szerepeltek, amelyeket a nemzeti-parasztpárt nevében nyújtott be. Az előterjesztés első pontja a politikai bűncselekményeknek olaszországi minta alapján leendő büntetéséről szól, amelyet a törvényelőkészítő bizottság helyesléssel tett magáévá.

Joanitescu javaslatának második része a tőzsdei bűncselekmények, az ottani üzérkedések, szélhámosságok, pánikelőidézők üldözéséről szól, mert köztudomású, hogy a különböző fővárosokban működő tőzsdékre olykor becsábítják a tőjékozatlan tőkepenészeket, akiket a legkomplikáltabb spekulációkba visznek bele. Az is gyakran előfordul, hogy olyan állampénzügyi tranzakciók hírt terjesztnek, amellyel bizalmatlanságot keltenek a pénz, vagy az állami értékpapírok, sőt a részvények iránt is, viszont mások arra szövetkeznek, hogy félrevezetéssel indokolatlanul felverjék az árucikkek árfolyamát. Ezeknek megakadályozása céljából bűncselekményekké deklarálják a tőzsdei szándékosan és súlyosan büntetik. A bizottság szintén erre az álláspontra helyezkedett és elfogadta a nemzeti-parasztpárt előterjesztését.

len. Ugyanis a kereskedelmi minisztérium és az érdekelte kiviteli cégek között a múlt év október 1-én olyan írásbeli megállapodás jött létre, amelyet a nemzeti bank is aláírt. A szerződés alapján az exportörök perekkel léphetnek fel, amelyek kedvezőtlen következményekkel járhatnak az államkincstár hitelére. A szerződésben ugyanis a kereskedelmi minisztérium arra kötelezte magát, hogy a kiviteli jutalmakat általában csak hat hónapi felmondás után szüntetheti be, speciálisan a gabona, élőállat, tojás és vágottbaromfi exportjával foglalkozó cégekkel szemben pedig a felmondási idő három hónap. A pénzügyminisztérium nem tartotta be ezt a felmondási időt, hanem most váratlanul beszüntette a prémiumok kiutalását. Az exportörök rámutatnak arra, hogy az 1934. október elsején kötött egyezmény életbeléptetése óta mindig beszüntették külföldi devizájukat a Nemzeti Bankhoz, tehát most jogosan követelik a nekik járó kiviteli jutalmakat.

A kereskedelmi minisztérium csodálkozva értesült a fizetésbeszüntetésről és arról, hogy a kontingensbehozatali-illetékeket a pénzügyminisztérium az 1935-36. évi költségvetés javára akarja felhasználni. A jövőben nincs szükség kontingens-alapra, ha az exportöröktől megtagadják az őket megillető jutalom folyósítását. A pénzügyminisztérium viszont azt az álláspontot foglalta el, hogy az ezután is fenntartandó jutalmi alapról olykor-olykor póttutalmakkal támogatják bizonyos cikkek exportját. Hogy milyen cikkek jutalmazását tervezik, az a tárgyalások során nem szivárgott ki. Az exportörök véglegesen elhatározták, hogy az esetben, ha nem kapják meg a törvényben biztosított kiviteli jutalmakat, ugytömegesen indítják meg a behajtási pereket a kincstár ellen.

A javaslat harmadik pontja a trösztökkel, a negyedik pedig a tömeges szabotázzással, az ötödik pedig az egyéni szabotázzással és ezeknek büntetőjogi üldözésével foglalkozik. E három utóbbi pont fölött a bizottság tagjai még nem döntöttek, mert különböző nézetek alakultak ki. A tárgyalásokat néhány nap múlva folytatják.

— JANUÁR 26 ÉS FEBRUÁR 2. KÖZÖTT UJ-BÓL 146 MILLIÓ LEJJELEL CSÖKKENT A PAPIR-PÉNZFORGALOM. Bucurestiből jelentik, hogy a Nemzeti Bank február 2-án kelt és most közzétett heti jelentése szerint a bankjegyforgalom 21 milliárd 470,7 millió lej, szemben az előző héttel 21 milliárd 616,5 millió lejjel, tehát január 26. és 2. között a papírpénzforgalom 146 millió lejjel csökkent. Ehez még 61 millió lejes csökkenés számítandó a január 19. és január 26. közötti időből, tehát január 19-től február 2-ig a bankjegyforgalom összesen 207 millió lejjel szállt alá. A legutóbbi jelentés szerint a papírpénz aranyfedezete 35,39 százalékról 35,43 százalékra emelkedett.

— Nemzetközi közbelépés az új olasz külkereskedelmi rendszer miatt. Rómából jelentik: Az új olasz árukontingens-terv a legnagyobb külföldi államokban elégedetlenséget okozott, mert Olaszország az összes beviteli cikkek kontingentáljama, másszóval valamennyi árucikkből csak annyit lehetne Itáliába bevinni, amennyit a kontingens-rendelet előírta. A különböző országok Romániában működő követi és kereskedelmi attaséi a legfelsőbb helyen közbeléptek és erre az olasz kormány elállt eredeti tervétől, újabb külkereskedelmi rendszert szerkesztett, amely április 1-én lép életbe. Az új szabályzat az árucserre és a clearing bevezetésén alapszik.

Bécsi Mintavásár.

1935. március 10—16-ig
(Rotunde március 17-ig)

luxus és használati cikkek, bútorok, reklámok, francia gyarmati kiállítás, textil- és ruházati cikkek, köztölt árak, szőrmék. Különleges kiállítás,

Települő gazdaság.

technikai vásár, építészeti és utépítési vásár, irodai szükségletek, felfedezések.

Nemzetközi autómobil- és motorkerékpárkiállítás, vadászati kiállítás, céltűzési kiállítás, élelmezési cikkek kiállítása.

Mezőgazdasági és erdészeti mintakiállítás.

Jelentős utazási kedvezmények a román, jugoszláv, csehszlovák, magyar és osztrák vasutakra, a Dunára, a Fekete-tengerre, valamint a légiforgalomra. Vízum nem szükséges.

Mintavásári igazolvánnyal és utlevéllel az osztrák határ szabadon átléphető. Csehszlovák átutazó vízum nem szükséges. Magyar utazási vízum a határon beszerezhető. Felvilágosítások és vásárigazolvány (darabonként Lej 150.—) kapható a

Bécsi Mintavásár R. T.-nál, Wien VII

és a tiszteletbeli képviselőknél:

Arad: „Europa” utazási iroda Bul. Regina Maria 10. Sándor könyvkereskedésben. Wagon-Lits/Cook S. A., Boulevard Regina Maria 18. Societate Anonima Romana de Transporturi Internationale Schenker & Co., Bul. Regina Maria 9. 503

Ejtőernyőkért szeszestalt adank Amerikának

Rendkívül érdekes megegyezés jött létre a légügyi alminisztérium és az amerikai „Irvin” ejtőernyőgyár között. A megegyezés értelmében a legközelebb esedékes ejtőernyőszállítmány ellenében, amelynek értéke öt és fél millió lejt tesz ki, a román állam nem devizát utal át, hanem különböző szeszitalokat szállít Amerikába. Az egyezmény a közeljövőben jogerőre emelkedik, amint ahhoz a Banca Nationala is megadja hozzájárulását.

Giurgia — Curtici ellen

A giurgiui gazdasági érdekeltségek legutóbb beható tanácskozáson foglalkoztak a Románia és Magyarország között létrejött szállítási egyezmény ügyével. Ennek értelmében ugyanis a petroleum szárazföldön, a curtici-i határállomáson át történő szállítása tarifa-kedvezményt élvez. Régebben a petroleumot Középeurópába csak a Dunán, még pedig a giurgiui kikötőn át szállították. Az új rendszer tehát károkat okoz Giurgia városának. Tekintettel arra, hogy a szállítási egyezmény a közeljövőben kerül meghosszabbításra, Giurgia város képviselői közbenjártak a közlekedésügyi minisztériumban annak érdekében, hogy az egyezményt ne hosszabbítsák meg.

— **ESIK A FONT, EMELKEDIK AZ ARANY!** Londonból jelentik: A font az elmúlt napokban elszenvedett árfolyamcsökkenés után, újabb árfolyamcsökkenést szenvedett. Az arany ára a tegnapi rekord-kurzus után, újabb rekordot állított fel, amennyiben 145-ös árfolyamot ért el unciánként.

— Megjelent a februári tisztviselői fizetések-ről szóló királyi rendelet. Mint Bucurestiből jelentik, a hivatalos lapban tegnap jelent meg az állami tisztviselők és más személyek illetményeinek kiutalásáról szóló királyi rendelet, amelynek alapján remélhetőleg rövid időn belül hozzájuthatnak az összes állami alkalmazottak és nyugdíjasok az őket törvényesen megillető illetményekhez.

— **Piaci árak.** A heti piac árai a következők: Zöldségpiac: hagyma 8—10, fokhagyma 25—30, burgonya 1.50, szárazbab 5—7, retek 2 darab 1 lej, fejes káposzta 2—10 lej, paraj 3, tök 10—20 lej. Gyümölcsárak: alma 7—13, aszaltszilva 8—10 lej. Baromfi: kővér liba 230—380 lej, sovány liba 120—150, kővér kacska 125—150, sovány kacska 60—80, tyúk 60—80, csirke nagyság szerint 35—65 lej. Tojás darabja 1.40—1.50 lej. Élőállatvásár: szarvasmarha 7—8, borjú 13—15, sertés 17—19 lej kilója élősúlyban. Takarmányárak: széna 100—120, lóhere 130—140, szalma 30—40 lej méter-mázsánként. Tejtermékek: édes tej 3—4, tejföl 20—30, tehénturó 10—12, juhturó 20—24, vaj 50—60 lej.

Nagystilű valutaüzerkedést lepleztek le Bucurestiben

A társaság vezetője egy asszony, akit a Nemzeti Bank előcsarnokában tartóztattak le.

Bucurestiből jelentik, hogy az ötödik számú vizsgálóbíró nagyszabású és a külföldre is kiterjedő valuta- és devizaüzelmeket leplezett le és az ügyességgel együtt folytatja a vizsgálatot. A bünszövetkezet központjában Wandermann Cecilia, Rosenfeld Iosif, Lazar Hanry bucuresti-i lakosok állanak, akiket az ügyesség indítványára tartóztattak. Az üzerkedő társaság vezetője Wandermann Cecilia, akit a Nemzeti Bank főintézetének előcsarnokában éppen akkor tartóztattak le, amikor tiltott valuta eladásáról tárgyalt. Azonnal megmozdították és a nála talált igen sok külföldi valutát, valamint a harisnyáiba rejtett, súlyosan terhelő bizonyítékokat lefoglalták. A felfedezett okiratok átvizsgálása után a királyi ügyesség Obreanu Aurel, Weiszmann H. és Barozi H. bucuresti-i vállalkozókat is bünrészességgel vádolja és a devizatörvény 5. és 20. paragrafusába ütköző büncselekmények miatt kérte a vizsgálat kiterjesztését. E célból az összes iratokat visszaküldte a vizsgálóbíróhoz az eljárás további folytatása végett.

= **Előterjesztés az Arad-Timisoara közötti vasuti összeköttetés megjavítására.** Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara átmeneti bizottsága Mateescu István elnöke alatt foglalkozott az Arad-timisoarai hiányos vasuti összeköttetéssel és oly értelmű átiratot intézett a CFR-hez, hogy minden két órában motoros vonatpár közlekedését állítsa be a két város közötti forgalom élénkítésére.

= **Pénzügyminiszeri rendelet a köztartozási hátralékok április elsejéig leendő kiizetéséről.** A pénzügyminisztérium legújabb rendelete, amelyet a behajtási pénzügyigazgatóságokhoz intézett, arra figyelmezteti az adózókat, hogy az eddig engedélyezett adó és köztartozási részletfizetési feltételek csak március 31-ig maradnak érvényben és ha addig nem törlesztették le a hátralékokat, akkor a tartozás egy összegben fizetendő meg, mert az április elsején kezdődő új adóévre semmiféle tartozás nem vihető át.

= **Új hitelpénztárt állítottak fel az átutalás végett Magyarországon beizetett pengők kezelésére.** Budapestről jelentik: A magyar kormány „külföldi hitelpénztár” elnevezéssel központi iradát állított fel, melynek az a feladata, hogy mindaddig, amíg a külföldi fizetéseket korlátozó intézkedések érvényben vannak, a külföldi tartozásokra befizetett pengőket kezelje és elintézza az átutalással kapcsolatos összes teendőket. Ez a hitelpénztár a Magyar Nemzeti Bank fennhatósága és ellenőrzése alatt működik. Ezelőtt az átutalásra szánt pengőket közvetlenül a magyar Jegybankhoz kellett befizetni, de ezután a fenti hitelpénztárba történik a befizetés, sőt amit eddig a magyarországi adósok a Magyar Nemzeti Bankba fizettek be, azt is átteszik az új pénztárhoz. Ez alól természetesen azok az összegek kivételnek, amelyekre a külföldi hitelezőkkel már megegyezés jött létre.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 20 lei.** :: szó 2 lei. ::
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

Kár, hogy a gyémántot összetéveszti az üveg namis csillogásával. A szívet meg kell becsülni! Órokkra elveszített. 988

ALKALMAZÁS.

Portás felvétetik. Horváth-szálloda. Román-németnyelv szükséges. 989

LAKÁS.

ELEGÁNSAN butorozott díszkré bejárati szoba nagyon olcsón kiadó. Str. Dna B-laca, 180. 991

Kiadó májusra **3 szobás** I. emeleti uccai lakás teljes komforttal. Strada Aviator Gheorgheescu 11a. szám alatt a **Park** mellett. 990

Lépcsőházi bejárati butorozott szoba fürdőszobával, esetleg teljes ellátással együtt kiadó. Bulev. Carol 51., I. emelet, bal., 4. ajtó. 838

MAJUS 1-re keresek **3 szobás**, fürdőszobás modern lakást, melyből 1 szoba különbejárattal, lehetőleg központban. Címeket a kiadóba kérek. 828

Rádió műsor

— Romániai időszámitás. —

SZOMBAT, MÁRCIUS 2.

Bucuresti, 13: Vizálás. Lemezek. Flotow: Márta, nyitány. Samuels: Új dalok. Sullivan: Mikádó, részletek. Csajkovszkij: Jazzegyveleg. Muszorgszkij: Gopak. Rimszki-Korszakov: Nemesek ünnepi felvonulása. 13.45: Előadások hírei, könnyű lemezek. 14.15: Hírek 14.40: Könnyű lemezek. 14.15: Sibiceanu-zenekar. A szünetben 19: Hírek, 20: Farsangi est közvetítése Bécsből, 21.30: Üzenetek. 21.50: Gadiu Anna és a rádiózenekar hangversenye. 22.10: Szórakoztató zene. 23: Hírek. 23.30: Szórakoztató lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11.20: Pulszky Amerikában. 13: Déli harangszó. 13.05: Ignáth Gyula magyar nótákat énekel zongorakísérettel. 14—15.20: A Budapesti Koncert Szalonzenekar. 17.10: Meseóra. 18: Lányok órája. 19: Közvetítés az Ostende-kávéházából. Erős-Takács szalon- és jazz-zenekarának műsora. 20.05: Némethy Ella énekel zongorakísérettel. 20.45: Rádió — a rádióról. 21.05: Közvetítés a szegedi Városi Színházból. „A montmartrei ibolya”. Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Kálmán Imre. Főszerepekben: Szücs László és Major Kató. Utána: Szegedi Farkas Józsa és cigányzenekara muzsikál. — Bécs, 13: Lemezek. 15: Beethoven: Az örömhöz (lemez). 17.15: A bécsi vasutasok dalegylete. 18.15: Népdalokat tanulunk. 18.40: Hanglemezekabará. 20.20: Renard Rosita zongorázik. 21: Strauss József: Római farsang, 4 felvonásos opera. 1—2: Krall-jazz. — Belgrád. 11.50: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 17: Aranicki-zenekar. 17.45: Lemezek. 21: Rádiózenekar. 22.15: Ljubljana. 23: Tarka zenés est. 23.30: Vendégül zene. Utána: Táncklemezek. Berlin. 16.30: Heynicke: Az elvarázsolt kovácsműhely, mesejáték. 17: Szórakoztató és tánczene. 19.20: Zenés egybeállítás. 20: Rádiózenekar. 21: München, Berlin és Köln közös farsangi estje. 23: Hírek 23.20—2: Berlin és Köln közös nagy táncestje. — Deutschlandsender. 19: Sportthesiszemle. 19.20: Időszérű anyag. 19.30: Kabaré lemezekkel. 21: Hírek. 21.10: Farsangi est. 23: Hírek. Utána: Bund-tánczene. — Leipzig. 7.15: Berlin, 7.35: Königsberg. 17: Zenés farsang. 19.25: Vidám népzene mindenfelől. 21.10: Vidám bolondest.

Palesztina-szolgálat

TRIEST-HAIFA

a kitűnő „Tel-Aviv” gyorsgőzessel. Kényelmes, olcsó, egységes osztály. — Mindennemű felvilágosítások és jelentkezések a

PALESTINE SHIPPING Co. LTD.

képviselőténél:

K ü n s t l e r A.

utazási iroda, 461.

Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.

23.10: Hírek. 23.30: Közzene. Utána: Tánczene a Zoolból. — Milano. 18.05: Uninski Sándor zongoraművész játéka a firenzei Pitti-palotából. 21: Lemezek. 21.45: Tarka-est. 23: Egyfelvonásos vigiáték. Utána éjfélig tánczene. — Róma. 13.30: Lemezek. 14.05—15.15: Vegyes zene. 18.10: Hangverseny. 20.55: Lemezek. 21.20: Csak Bari: Görög-est. 22: Operaközvetítés valamely színházból. — Varsó. 7.45: Lemezek. 13.10: Könnyű zene. 16.45: Új lemezek. 19.15: Szalonlemezek. 20: Robowska zongoraművész Rubinstein, Smetana, Mazszynski és Rachmaninov-polkákat játszik. 20.30: Poulenc: Oboa, fagot és zongorahármas. 21: Vidám est zenevel. 22: Rádiózenekar. 23.30: Tánczene.

KÖNYVEK

Gyallay Domokos: „Vaskenyéren”. A Franklin új ifjúsági könyvsorozatának kiemelkedő kötete Gyallay Domokos könyve, amely az ifjúsági irodalomnak ugynevezett „klasszikusai” közé sorozható. A hazaszeretet és a munka regénye, Erdély hősi korába, Rákóczi szabadságharcát megelőző évekbe vezet el olvasóit és Torockó bányászainak életét varázsolja eléjük. Gyallay Domokos lelkesítő szép regénye, amelyet Szilágyi Imre rajzai díszítenek, kedves könyve lesz a magyar ifjúságnak. Kitűnő kiállításban, díszes kötésben 120 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az új Franklin-könyvek jegyzékét.

Stephan Zweig: „Marie Antoinette” propaganda-kiadásban. Marie Antoinette élete a legjobb példa, milyen rettenetes kegyetlenséggel szemeli ki a sors az áldozatait. A tragikus végű királynő összesen 38 esztendőt élt, de életének első 30 esztendeje igazán simán telik le. Stephan Zweig hatalmas mesterműve most propaganda-kiadásban, két kötet egybekötve, 600 lapon, díszes vászonkötésben, Pantheon remek kiállításában jelent meg és 114 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagnál: Cluj. Kérje a Pantheon új szenzációk jegyzékét.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik szeretett jó halottunk

Szeibert Péter

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk leghálásabb köszönetet.

965

A gácsoló család.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba egy vagy két személy részére azonnalra kiadó, Str. Eminescu 40., I. em. 998

VÉTFI ÉS FLADÁS

EGY 1/2 lóerős Ganz-motor sürgősen, olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Brilláns köveket, antik modern ékszer, perzsaszőnyegeket, cassákat (minden nagyságban), írógépeket, testményeket, varrógépeket, ezüst öt keresek sürgősen képzéért. Eladó modern gyönyörű ebédő nagyon olcsón és egy rövid zongora 12.500 L-ért. Zálogtárgyakra a legmagasabb összeget csak az általunk képviselt timisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4689

Olcsón jut hozzá,

ha azt, amire szüksége van, az

„Aradi Közlöny”

apróhirdetése utján keresi.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KÉVÉSBÉ használt Underwood írógépet megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalba kérek. 474

Pleth- és fahordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalban.

ÜZLETEK.

Fűszerüzlet, berendezésszel, kétszobás lakással, más vállalkozás miatt, átadó.

HIRDESSEN

az 50 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!